

Birinci İnönünün
yıldönümü

Türkün makûs
taliinin
yenildiği gün

«Büyük Kumandan, o gün orada bir millî duygunun mümessili, bir tarih hareketinin kurucusu, bir iman kudretinin temsilisi olarak dövüştü. İsmet İnönü, bir zafer kazanmış değil, millî bir mucize yaratmıştı.»

Yazan: Muhittin Birgen

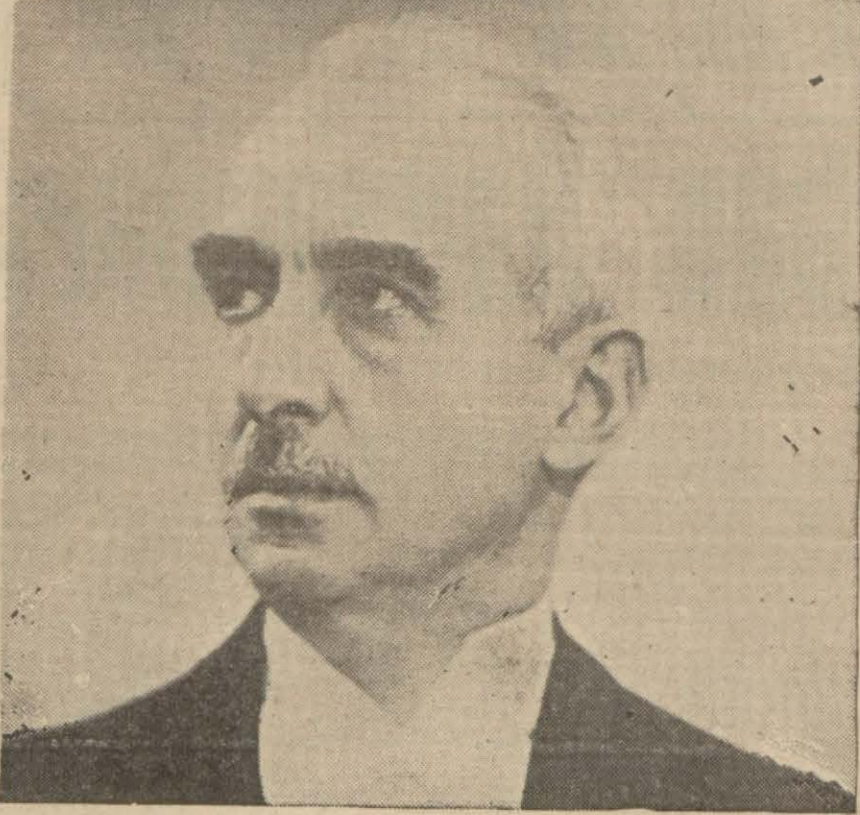
Bundan yirmi sene evvel, şu satırları yazdığım günün gece sini, Ankaranın kuru bir kış havası içinde sabaha kadar uykusuz geçirmiştim. Hayatıma aid hatıralar arasında o geçen günün işine aid herşey, hiçbir zaman tazeliğini ve canlılığını kaybetmiş değildir; o günlere ve bilhassa o geceye aid herşeyi, şimdi bütün teferrüatla hikâye ediyordum. Çünkü, o gece, yeni Türkiye'nin tarihinde bir mukadderat gecesi idi.

O sırada Matbuat Müdürü U. Mumisi olduğum için, belki ben vazife iktisadı uyumamış, kâh telgrafhanede makine başında, kâh dairede telefon önünde sabahlamışım. Fakat, Ankaranın bütün o zamanki siyasî sakinleri de o geceyi benim gibi uykusuz geçirdiler ve sabahleyin ortalık ağaçmadan evvel sokaklara döktüler.

(Devamı 2 de Hergün sütununda)

Millî Şef İstanbulda

İsmet İnönü Trakyada seylâb mıntakasını ve askerî garnizonlarını teftiş buyurdular

Millî Şefimiz

İstanbul, 9 (A.A.) — Reiscicum-tanbula avdet buyurmuşlardır. hurumuz ve Millî Şefimiz, Trakyada Trakyadaki teftişlerinden avdet buyuran Millî Şef dün Dolmabahçe sarayında meşgul olmuşlardır.

Çâde, İtalyanların takibine koyulmuş olan İngiliz hafif motörlü küt'aları yeni mevzilerini işgal ediyorlar

Habeşistanın da istilâsına başlanacak

İngiliz kuvvetleri Habeşistana nüfuz ettiler

Habeşliler 3.000
İtalyan askerinin ric'at
hattını tehdid ediyorlar

Kahire, 10 (A.A.) — Bildirildiğine göre, İngiliz müfrezeleri Habeşistan hududunda Buna mevkiini işgal etmişlerdir.

Londra, 10 (A.A.) — Royter ajansının askerî muharriri general Sir Hubert Gough diyor ki:

Tobruk limanı durmadan dövülmekte ve kara kuvvetlerimiz şimdiden bu şehrin garbına düştüklerinden Tobruk muhasara edilmiş demektir.

İtalyan kıtaatının Sidi-Barrani ile Bardiyaya gösterdikleri mukavemetle ölçülmek lâzım gelirse, Tobruk bir haftaya kadar sukut edebilir. (Devamı 3 üncü sayfada)

İtalya, Almanya ile daha sıkı askerî iş birliği yapacak

Londra 10 (A.A.) — Londra gazetelerinden Daily Telegraph'ın Nevyork muhabiri bildiriyor:

Romada bulunan bitaraf bir membadan Nevyorka gelen haberlere göre, Mussolini, Almanya ile daha sıkı askerî bir iş birliği yapılmasına müvafık. (Devamı 7 nci sayfada)

Fransanın tekrar harbe girmesi ihtimallerinden bahsediliyor

Ruzveltin mareşal
Petene mesajı

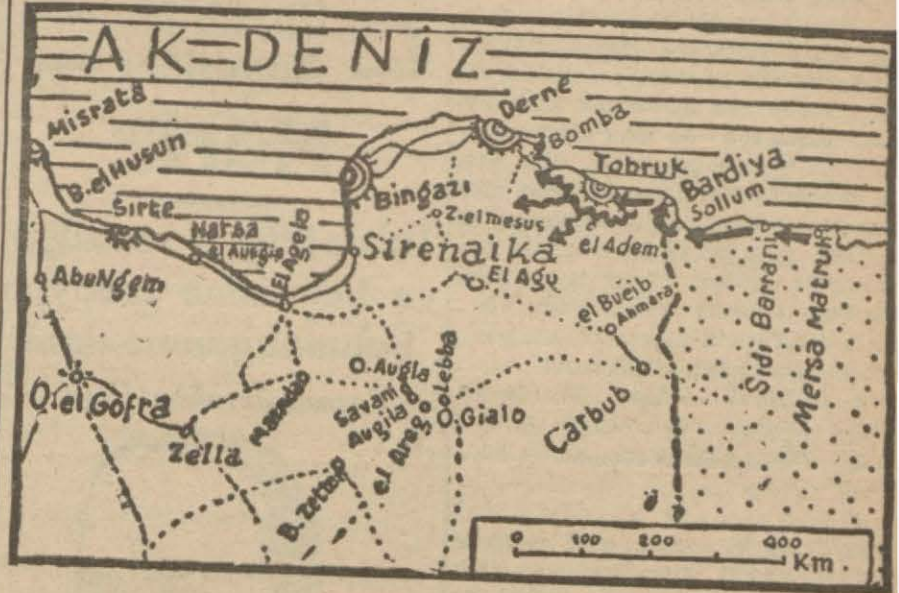
Viği hükümeti her an istiklâli
artan bir hattı hareket
takib ediyor

Nevyork, 10 (A.A.) — Nevyork Herald Tribune gazetesi, Fransanın tekrar harbe girmesi ve bu takdirde Amerikadan harb levazımı alması ihtimalini tetkik ederek diyor ki:

Ruzveltin harb malzemesi vermek plânı çok lâstiklidir. Vichy'deki elçilik müsteşarı Murphy, şımallı Afrikada general Weygand ile yapacağı konuşmadan sonra bize tevgik edici bir rapor gönderirse Fransanın. (Devamı 7 nci sayfada)

Bir Fransız denizaltısı battı

Londra, 10 (A.A.) — Hür Fransız kuvvetleri umumî karargâhı Narval isimindeki Fransız denizaltısının mütefîk kuvvetlerin hareketi sırasında düşman tarafından batıldığını teessürle tebliğ etmiştir.

Harekât sahasını gösterir harita

Askerî vaziyet Libyada neler oluyor, neler olacak

YAZAN

Emekli general
H. Emir Erkilet

Son Posta'nın askerî
muharriri

Harb vaziyeti şımallı Afrikada İtalyanların aleyhinde ve Arnavudlukta Elenlerin lehinde inkişafı devam etmektedir.

Bingazi eyaletinin sahil bölgesinde, İngiliz askerî hareketi hız ve şiddetini muhafaza etmektedir. Bardiyaya düştüğü ancak beş gün olduğu halde 115 Km. daha ötede Tobruk müstahkem mevkiinin muhasarasından ve hattâ yakında sukut edeceğinden bahsolunuyor. (Devamı 5 inci sayfada)

İngiliz küt'aları Derne - Bingazi sahil yolunda devriye geziyorlar

Tobruk mıntakasında İngiliz tahşidatı devam ediyor

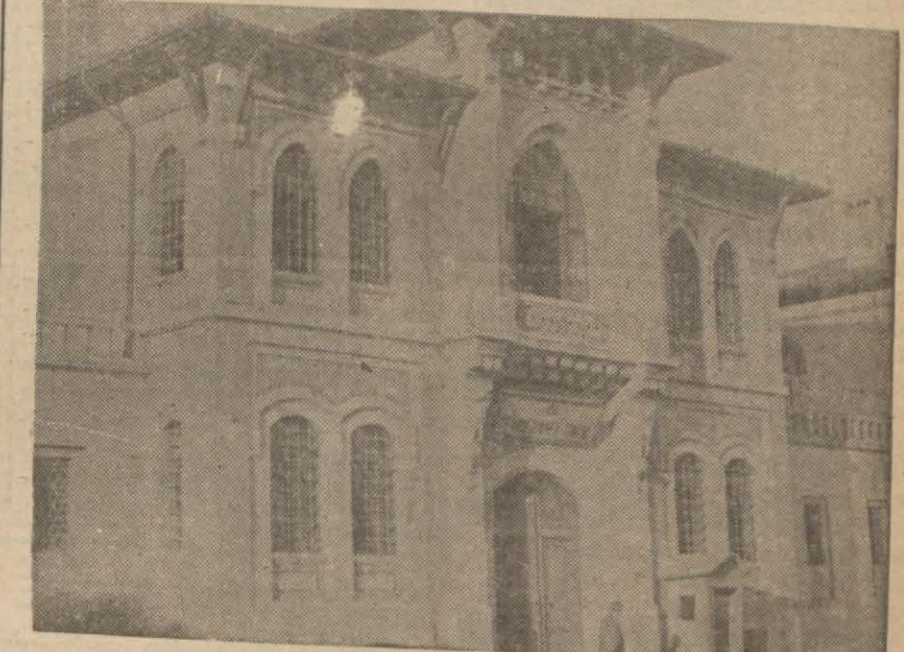
Kahire, 10 (A.A.) — Ortaşark İngiliz kuvvetleri umumî karargâhı tarafından bugün neşredilen resmî tebliğde Tobruk mıntakasındaki İngiliz tahşidatına devam edildiği bildirilmektedir.

Kahire, 10 (A.A.) — Bildirildiğine göre Tobruk mıntakasındaki İngiliz müfrezeleri beraber bazı İngiliz müfrezeleri Tobrukun garbında hareket etmektedirler. Zirhlî küt'alar Derne - Bingazi sahil yolunda devriye gezmektedirler. İngilizler Tobrukun 65 kilometre garbında bulunan Gazalaya varmışlardır.

Londra, 10 (A.A.) — Royter (Devamı 3 üncü sayfada)

Bir katil suçlusu hapishaneden kaçtı

Mustafa isimindeki suçlu hapishane binasının damından arsaya ip sarkıtarak firar etti

İstanbul hapishane ve tevkifhanesi

Evvelki gün, İstanbul hapishane ve tevkifhanesinde çok çüretkârane bir firar hâdisesi olmuştur.

Bir katil suçundan dolayı mevkuf olup, Ağırceza mahkemesinde duruşması yapılanlardan İsmail oğlu Mustafanın evvelki gece yapılan

umumî kontrol ve sayımda yatığı koğuşta olmadığı görülerek araştırılmasına başlanmıştır.

Hapishane binası dahilinde yapılan bütün taharriyata rağmen, İsmail bulunmamış ve bu suretle kaçmıştır. (Devamı 7 nci sayfada)

Amerikanın demokrasilere yardımları

Yeni proje dün kongreye verildi

Projeye göre İngiliz harb gemileri Ameri- kada tamir edilebilecek

Vaşington 10 (A.A.) — Demokrasi- lere yardım hakkındaki kanun projesi bugün hükümet tarafından kongreye tevdi edilmiştir.

Bu proje, Birleşik Amerika devletleri reisine pek mühim hususlarda tam salâhiyet vermektedir. Bu projeye göre:

1 — Birleşik Amerika devletleri reisi Amerika tezgâhlarında ve fabrikalarında müdafaalarını, Amerika'nın müdafaası için hayatî bir ehemmiyeti haiz addedeceği her hükümet ve memleket hesabına harb levazımını imal ettirmeğe salâhiyetli olacaktır.

(Devamı 3 üncü sayfada)

“Mücadele devresinin en esaslı safhası”

Bir Amerikan gazetesine göre
Hitler önümüzdeki aylarda
İngiltereye taarruz edecek

Nevyork, 10 (A.A.) — Hitlerin İngiltereyi, önümüzdeki yazdan evvel harb harici etmeğe mutlaka teebbüs edeceği gittikçe muhakkak telâkki edilmektedir. Aksi takdirde Hitler uzun bir muhasara harbi idamesi mecburiyetinde kalacaktır ki böyle bir harbin şartları tredicen kendisi aleyhine dönecektir. Binaenaleyh Hitler ya kısa bir zamanda kazanmak veyahud tamamen kaybetmek şıkları karşısında bulunuyor. İste, Nevyork Timesin vâsil olur. (Devamı 3 üncü sayfada)

Maliye, Münakalât, Sıhhat, İktisad, Dahiliye Vekilleri Şehrimize geldiler

Büyük Millet Meclisinin kış tatilinden sonra, Vekillerimizden bazıları bayram tatilini geçirmek ve tetkiklerde bulunmak üzere Ankaradan şehrimize gelmişlerdir.

Bayram günlerinde şehrimize gelen Vekiller Dahiliye Vekili Faik Öztrak, İktisad Vekili İhsanî Çakır, Münakalât Vekili Cevdet Kerim İn- (Devamı 7 nci sayfada)

Yunan askerleri karla örtülü Arnavudluk dağlarında ilerlerken

Arnavudlukta ileri hareketi devam ediyor

Köyler zaptedildi

İtalyan tebliği hava faa- liyetinden bahsediyor

Atina 10 (A.A.) — Yunan başkumandanı İsmet İnönü'nün maralî tebliği: (Devamı 3 üncü sayfada)

ELENLERİN YENİ BİR MUZAFFERİYETİ

Klisura zaptedildi

Bütün Yunanistanda şenlik yapılıyor

Atina, 10 (A.A.) — Klisuranın zaptedildiği bugün resmen tebliğ edilmiştir. Atinada ve Yunanistanın sair go- (Devamı 3 üncü sayfada)

Hergün

Birinci İnönü Yıldönümü

Yazan: Muhittin Birgen

(Baştafaki 1 inci sayfada)

Zonguldak üzerinden ve İstanbul vasıtasıyla Ajans Havaşla Anadolu Ajansı arasında bir servis tesisi için yeni bir anlaşma yapılmıştı. Bu anlaşmaya istinaden, - ve ilk defa olarak - hasım ordusunun mağlûb olduğunu kısa ve tek bir cümle ile dünyaya bildiren telgrafi inzaladığım zaman duyduğum heyecanı bugün kelime ile tasvir imkân yoktur. Sanıkı dünyayı fethetmiş gibiydim. Artık yeni Türkiye kurulmuştu; sanki, bu zafer onun temel atma merasimi idi!

Evet, o gece Türkiye'nin bir mukadderat geçiyordu; İnönü'deki küçük ordu, ordu, minyatürü galib geldiği takdirde bütün bir tarih değişecek - ti, yeni bir devir ve yeni bir tarih başlayacaktı. Bunu hepimiz biliyoruz ve hepimizin gönülleri orada bu işi idare eden kumandanla beraberdi. Ona karşı gönüllerde en derin bir itimad yaşıyordu. Bizzat Atatürkün etrafında yaydığı bu itimadla, zaferin muhakkak olduğuna harb henüz başlarken de kani idik; fakat, zafer haberinin gelişindeki sihir başka idi; biz, o sihirin tesiri altında gözlerimizin sıcak sıcak yaşlandığını ve içimizin geniş bir ferah dalgalası kabardığını duyduk. Büyük Millet Meclisi Reisi Mustafa Kemal Paşa, «İsmet» in «Türkün makûs talihini yendiğini» söylüyordu. Hakikaten «İsmet» in küçük ordusu, Türkün en büyük düşmanı olan makûs talihini o gün orada artık kat'î surette yendiği!

Herhangi bir siyasî, millî veyahud dini ve içtimâl hareketin muvaffak olması için, tarihte daima böyle bir «İnönü» zaferi kaydedilmiştir. Mesele, herkesin bildiği bir misali zikretmek için, İslâmın meşhur Bedir gazvesini hatırlayabiliriz. Bir avuç kahramanın, bir mürşid ve bir kumandan elinde yaptığı bir hamle ile kazanılmış öyle küçük mikyasta, mahallî zaferler vardır ki, bunlar daima, ileride gittikçe büyük nisbetler alanacak olan zaferlerin ilk kademesidir. Bedirde Kureyşî mağlûb eden küçük Ansâr nasıl yeni bir heyecanla kendisini meydana atmış idise «İnönü» nde makûs talihî hezmete uğratan millî kuvvet de, faik bir düşman tarafından karşı öyle yeni bir imanla saldırmıştı. Bu öyle bir iman idi ki, kat'î neticeyi almak için, Bedirde Mekke fethi arasındaki zamanın ancak beşte birini kullandı!

O gün İnönü'de, Türk milletinin bu yeni imanını temsil eden büyük kumandan, halen kendi soyunda o günün ismini taşıyan ve kendi nesli ile o ismi asırlar arasında yaşatacak olan kahramandır. «Büyük kumandan» tabiri, onun o günkü rolünü tamam ifade edemez; kumandan ve iyi kumandan her zaman bulunabilir; Bedirler kazanan kumandanlara daha başka isimler bulmak lâzım gelir; çünkü bu yeni kahramanlar, mesleklerinin kahramanları değil, milletlerinin kahramanlarıdır.

O büyük kumandan orada bir asker olarak harbetmedi, bir millî duygunun mümessili, bir tarih hareketinin kurucusu, bir iman kudretinin timsali olarak döviştü. Bir talihin yenilmesi bir ordunun hezimetle uğratılması kadar basit bir şey değildir; Bu işi İnönü'de yapmış olan Büyük Türk, bir zafer kazanmış değil, millî bir mucize yaratmıştır!

İşte, İnönü zaferi dediğimiz şey böyle millî bir mucizedir. Fakat, ne kadar yazaktır ki, bu mucize, kurtuluş mücadelesinin daha böyle birçok hadiseleri gibi, henüz کافی derecede öğrenilmesi bir mevzu değildir. O günleri, İnönünün karlı, buzlu ve dumanlı tepelerinde, onlarla ve Onunla birlikte geçirmiş olanlar, yahud, bizim gibi gene o günlere aid halecanları gerilerde yaşamış bulunanlar için gelecek nesillerle hikâye edilecek neler ve neler vardır! O günlerin tevazu içinde parlayan haşmeti, küçük şeyler arasında yükselen büyüklüğü ve nihayet yokluklar içinde hamleler yapan varlığı, birer millî mevzu hazineleridir. Bunları resimle, renkle, kaleme işlemek, Türk duygusu, Türk san'atı ve kültürü için yadigar olarak bırakılacak en büyük, en kıymetli bir abidedir. Bu abide öyle işlenmelidir ki, gelecek nesilleri onun önüne getirip «görüyorsunuz mu, bu göz kamaştırıcı yüksek işi sizin babalarınız başardı!» dediğimiz zaman, hayata yeni heyecanlarla atılan küçük kalbler, onun karşısında, en kutsî duygularla itresin!

Evet, bu eseri işlemek ve ondan yüksek tarih ve terbiye abidesi yapmak, yirmi senelik hayatını idrak eden bir rejimin en mukaddes bir borcudur. Hattâ, geçmişe karşı minnetçimizi ödemek için de, geleceğe (Devamı 7 nci sayfada)

Resimli Makale:

Voltaire servet denilen şeyi şöyle tarif etmiştir: «Servet öyle bir beygirdir ki, üzerine binilip idare edilmek için yaratılmıştır. Vazifanız ondan bir gün evvel, mümkün olduğu kadar fazla istifade etmektir. Bunu böyle yapmazsanız yere düşüp çiftesini yemeye hak kazanmış olursunuz.»

Büyük fen Adamları Hertz

Telsiz telgraf ve radyo-yu kendisine medyun bulunduğumuz dahî

Yazan: İbrahim Hoya

Bundan yüz sene evvel Faraday tabiatın elektrik hazinelerini açacak anahtar bulmuş, kapısını ardına kadar dayıyarak insanlığa yeni bir dünya, yeni bir devrin ufuklarını göstermişti. Bununla beraber, onun gibi bir daha, bir asr içinde vukua gelebilecek değişikliklerin bu derece çeşitli olabileceğini tahayyül edememişti. Filhakika, bir asr gibi gayet kısa bir zamanda telgraf, Okyanusları aşan kablolar, telefon, gramofon, meydana geldi. Elektrikle insanmayı, elektrik kuvvetinin işe istifadeyi, her yeri elektrikle aydınlatmayı öğrendik. Görünmeyen bir müttehî «enayi» nihayet za-bit altına alınmış ve işe yarıyacak bir hale getirilmiş oldu.

Faradayın eşsiz mantığının tesiri altında kalan Maxwell, gayet iyi bildiği bir sahada yürüyerek Faradayın ortaya atmış bulunduğu bu kanaatlerin doğru olduğunu riya-zî delillerle isbat etti. Maxwell ışıkla, elektrik enerjisinin bir olduğunu bulmaya çalışıyor, ve ileride sürdüğü nazariyesinin, elektro manyetik hareketlerinin mevcud şekline üredigini sabit kıldığında ışık yayılıyor. Manafatih Maxwell'in bu mevce iddiası daha ziyade nazari sahada kalmakla beraber, riya-zî hesaplarla mevcud olması icab ettiğini kendisinin kat'iyetle inandığı muhakkaktı. Maxwell iddiasında haklı çıktığını görmeden 48 yaşında iken hayata gözlerini kapadı.

Maxwell 26 yaşlarında ve tanınmış bir fen adamı iken, Hertz 1857 senesinde Hamburgda doğdu. Her çocuk gibi büyüdü. Hamburgdaki mektepleri bitirdikten sonra mühendis olmaya karar veren Hertz, yirmi yaşına bastığı sıralarda, 1877 de Münich'e gitti. ve bir sene kadar tahsilde bulunduktan sonra, seçtiği mesleğin hiç de kendisine uygun olmadığını anlamakta gecikmedi. Evet mühendislik onun harcı değildi. O daha ziyade fizikten hoşlanıyordu. Şu halde bosuboşuna rakamlarla, sevmediği bir bilimle uğraşmak neye iyi idi?..

1878 sonbaharında onu Berlin - (Devamı 7 nci sayfada)

MÜSAHABE

Eski Kurban Bayramları

Yazan: Ercümen Ekrem Talu

Bugün, uzunca hayatımın bir kurban bayramını daha idrak ediyorum. Büyük şair Yahya Kemal «Mes'uddur o insan ki yaşar hatıralarla.» vecizesi, bu münasebetle gene dilimin ucunda. Kendi kendimi yıllarca evveline ırca ettim. Çocukluğumun kurban bayramları bir gözlerimin önüne geliyor.

Gönlümü yokladım: Tahassür denilen hem tatlı, hem de acı duygudan eser yok. O günleri özlemiyorum. Fakat nazarıma, iptidai bir sinema şeridi gibi karşımda uzanan manzarayı haz ile temaşa ediyorum...

Geçen baharda güya bizi eğlendirmek için geçici çingeneden satın alınan karagöz kuzu bütün yıl fışık, üzüm, arpa ve kepekle beslene beslene gelişmiş, civelek, delişmiş bir koç olmuş. Kendisine lâlâlık eden seyise yalandan kızdıka, başını yere eğip vaziyet alarak tosvurmasını da biliyor.

Hergün taranan yünü kabardıkça kabarmış, uzaktan baktınız mı üzerinize doğru canlı bir döşek geliyormuş hissin veriyor. İki boynunun arasındaki mavi katır boncuğu onu bugüne kadar nazardan ve her türlü kaza ve belâdan saklamış. Fakat artık karagözün başında bir musibetin doluşmakta olduğunu belli. Kar gibi beyaz postunun üzerine kına sürmüşler. Orada burada, eskisi gibi gezdirildiği de pek yok. Ahırda hazin hazin, arada bir melemleri duyuluyor. Onun da içine bir şeyler doğmuş olacak ki önüne konulan yığınla ota dokunmuyor bile.

Bilhassa, iki gündür yanına yabancılar da getirilmiş, bağlanmış. Onlar da kendi gibi izzet ve ikram edilmekte. Onlar da aynı endişeyi taşıyor. Onlar da kendi kendilerine soruyorlar:

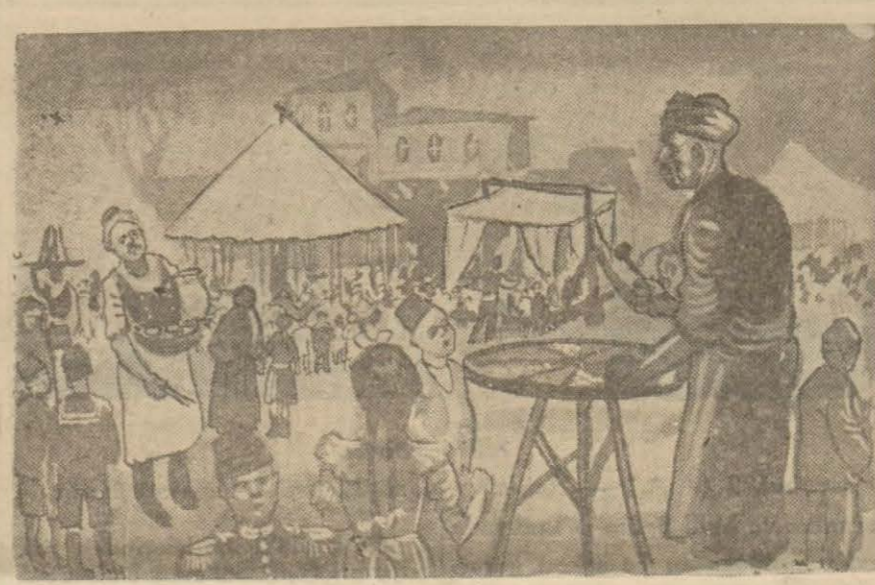
— Bizi sürümüzden ayırıp buraya niçin getirdiler, acaba? Dışarda, gümbür gümbür toprak atılıyor. Yarı bayram. İnsanlar pürneşe, o büyük günü kutlamağa hazırlanıyorlar. Dışarda, mutfak kapısının önünde cızır cızır bir şeyler oluyor. Bir adam ayağıyla bir çark üdöndürerek durmadan bıçak biliyor.

— Mehmed ağa! Satır da bile! İnce bıçağı bir kere daha taştan geçirsin.. Ağzı iyice keskin olsun.

Zavallı koyuncuklar! Zavallı karagöz kuzul. Bu hazırlıklar hep sizin için!

Karagöze ne derecelerde bağlı olduğum ev halkınca malum bulunduğundan, biri ötekine sıkı sıkıya tenbih geçiyor:

— Çocuk duymasın, içlenir.. Gafil ben! Nereden duyacağım? Su anda karagözü düşünen kim? Aklım, fikrim yeni, cici elbisemde, dört gün, arkadaşlarla bayram yerlerinde süreceğim safada, ufak midemi bozuncuya kadar tıknaca-

ğım şekerde, yemişte, fındık fıstıkta.. Karagözü arasam arasam bayramı arıyacağım.

Sabah. Evin büyüğü namazdan döndü. Henüz içeriye girmeden kapının önünde bizim adamlarla konuşuyor:

— Hasan ağa, seni vekil ettim.

— Büyük hanım tarafından da İsmail vekil olsun.

— Ödağacı nerede idi? Buhurdanlar hazır mı?

— İki destmal daha versinler. İçeriden, annem de lâfa karışıyor:

— Karagözün postunu ziyan etmeyin sakın. O bize lâzım. Lebibe Hanıma bütün bir ot gidecek. Aşçıbaşı!

— Efendim.

— Ayva aldırtdın mı idi?

— Üç okka avva getirdiler.

— Yahni olacak.

— Başüstüne, hanımefendi!

— Çocuklara da külbastılık ayırt, unutma.

— Peki, efendim!

Bir aralık, orta sofanın pence-resinden, nazarların bahçeye kayıverdi. Hergün üstüne tırmadığım kocaman erik ağacının bir dalına bacağından bir koyun asmışlar, yüzüyorlar. Yerde, kanlı bir çukurkenarında, gözleri hâlâ bağlı kesik kelleler duruyor. Ağacın dibinde tertop olmuş bir iki deri. On adın ötede, kıymetli kedim «Çile» bu ziyafete sokulmadığı için yalanıp, esniyor.. Esneyip yalanıyor.

— Lâla! Ne yapıyorsun orada? Belinde ipek peştamal, mintanın kolları dirseklerine kadar sığal, lalam, bulunduğum pencereye bakıp beni paylıyor:

— Haydi bakayım içeriye! Senin ne işin var pencerede?

Zavallı lalam! Masum bakışlarının, kudsi bir niyetle dahi dökülmüş olsa, kanın korkunç ve içreç manzarası ünsiyet etmesini istemiyor zahir.

Yenmiyen servet..

Sözün kısası

Bize daha çok Parlak istikballer Mevuddur

E. Ekrem Talu

Tanzimatın yüzüncü yıldönümü münasebetile Maarif Vekâletinin neşrettiği kocaman ve çok kıymetli kitabı arada sırada vakit buldukça, dikkatle okuyorum. Yüz yıl içinde ne kadar ileri girmiş, neler başarmışız da, zahir ya-kından gördüğümüz için, farkında değiliz.

Bize yabancı milletlerin inkılablarını, tekâmüllerini, hayranlıkla karşıladığımız halde kendimizin bu yoldaki muvaffakiyetlerimizi nedense küçük, ehemmiyetsiz görmeye başlamıştık.

Bir asr evvelisi ne imiş? Ne olmuş? Maarifin, bahsettiğim, Tanzimat adlı kitabı bize bunun panoramasını veriyor. İsterdim ki bu eser harcı âlem olsun ve herkes onu okusun. Neticede hepimiz görür ve öğrenirdik ki, en menfur bir istibdad devri - Abdülhamidin saltanat zamanı - bile ileri hareketimizi belki frenlemiş ve lâkin durduramamıştı.

Bu, Türk milletinin ne derecelerde terakki ve temeddüne teşne olduğunu ve bugünkü çok ileri durumunu kendi arzu ve kabiliyeti ile temin eylediğini bir kere daha isbat eder.

Muazzaz Millî Şefimizin, Sivas Bilgiler okulunda geçen ay irad buydukları nutukta: «Milletlerin en büyüğü ve en şerefli Türk millettir» demeleri, millî kabiliyetimizi herkesten iyi takdir eylediklerini gösterir.

Biz, bu çok kıymetli takdir ve val-niz bugünkü başarılarımıza değil, bir asrılık uzun ve ciddi hamlemize borçluyuz. Bir hamle ki, menfi kuvvetlerden hiç biri önüne geçememiş, geçemiyor ve geçemeyecektir. Zira «Biz bize benzeyiz..» Yekvücut mü ve idealimiz bir; kökümüz mü zede.. İstikbale de dal budak salmak istiyoruz. Garbin her iyiliği bizim, her kötülüğü kendinin olsun diyenlerdeniz.

Bu bizim iddiamız olduğu gibi, Resid Paşaların, Şinasi'nin, Kemal'in de iddiası imiş. Cihanı nura boğan bugünkü meş'aleyi onlar tutmuşlar. Garbe ilk pencereyi onlar açmış ve ilk hüriyet neşretmişler onlar aldirtmış.

«Tanzimat» kitabını okudukça, onda, inkılâb destanının ne'ası bu mukaddemesini buluyoruz; ve millî gururumuz biraz daha artıyor.

Bize, o tarihlerde «Hasta adam» vasfını lâyük görenler bayagi, kör ve ahmakmış. Ne kadar yanlışlar! «Hasta adam» belki, milletin mukadderatına hâkim bulunan hakkan imiş. Fakat Türk milleti.. hasta adam.. asla!

İşte, isbat meydanda: Yüz yıllık koca bir tarih. Ve bugünkü durum!

Her muazzam hâdisenin bir başlangıcı vardır. Tanzimat, Türk inkılâbının başlangıcı olmuştur.

Hızımızı o gün almışız. İlerliyoruz. Ve daha yarı yoldayız!

Bu mübarek millette daha çok parlak istikballer mev'ud ve mukadderdir. Buna iman edelim!

E. Ekrem Talu

Yüksek mimarlar birliği münakaşalı bir toplantı yaptı

Türk yüksek mimarlar birliği İstanbul şubesi yıllık kongresini yapmıştır. Kongrede bilhassa Türk yüksek mimarlar odaları kanunun projesi üzerinde münakaşalar yapılmış ve yeni idare heyeti seçilmiştir. Yeni intihabda Kemal Ahmed Aru reisliğe, İsmet Barutcu umumi kâtibliğe, Neşet Akaray muhasibliğe, Behçet Ünsal ve Necmi Ateş azalıklara seçilmişlerdir.

Bundan sonra Güzel San'atlar Birliği mimarî şubesi kongresi yapılmış ve aynı idare heyetinin bu teşekkülü de temsil etmesine karar verilmiştir.

TAKVİM

İkincikânun			
Rumi senesi	11	Arabi senesi	1359
1853		1859	
İkincikânun	Rumi senesi	Kasım	
29	1941	65	

CUMARTESİ

Zilhicce			
GÜNEŞ	13	İMSAK	
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
25	47	8	89
26	48	12	40
Ogla	İkinci	Akşam	Yatsı
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
15	22	16	47
16	23	17	48
17	24	18	49
18	25	19	50
19	26	20	51
20	27	21	52
21	28	22	53
22	29	23	54
23	30	24	55
24	31	25	56
25	1	26	57
26	2	27	58
27	3	28	59
28	4	29	60
29	5	30	61
30	6	31	62

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Amerikadan akseden haberlerden öğreniyoruz: — Bir buçuk yıldanberi sürmekte olan muharebeden alınan tecrübeler otomobil sanayii üzerinde büyük tesirler yapmış.

Bu tesirlerin en mühimmi motörün küçülmesine mukabil kuvvetinin artmasında, benzin sarfiyatının da eksilmesindedir. Fısta gelince o da ucuzlaşmıştır, dört yüz doları buldunuz mu, otomobili en iyile-

riiden birini alabilirsiniz, dört yüz doları bulamadınız mı, hiç tassa etmeyiniz, acenta size on iki, hattâ on sekiz aylık bir kredi açar, otomobili gene alabilirsiniz.

Yalnız, yalnız bütün bu işlerin olup bittiği yer Amerikadır, zengin mal züğürdün çenesini yorar derler, bu sözün bu bahiste de hakikate uygun olup olmadığna:

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

İngilterede 700 bin genç için havacılık kampları açılıyor

Londra, 10 (A.A.) — Hava nazırı Sinclair, İngiliz hava kuvvetleri eğitimlerinde talim devresine müteallik yeni bir projenin tatbik mevkiine konulmak üzere olduğunu bildirmiştir. Bu projeye göre bir hava talim heyeti ile havacı filoları mürettebatı için bir yüksek mektep tesis edilecek ve ayrıca bu mürettebatı mahsus olmak üzere kısa devreli üniversite kursları açılacaktır. 16 yaşını dolduran ve sıhhatleri tayyarecilige müsaid olan bütün gençler, arzu ettikleri takdirde bu talim devrelerine kara veya deniz tayyareciligi şubelerinde devam edebileceklerdir.

Bu teşkilatın ihdasına sebep, İngiltere tayyareciliginin mütemadiyen artan pilot ve mürettebat ihtiyacını karşılamak arzusudur. Yeni projenin 16 ile 18 yaş arasında 700.000 gence havacılık kamplarını açacağı tahmin edilmektedir. Bütün içtimai sınıflara mensub gençler, bu talim kurslarına yazılabilecektir.

İngiliz, Alman hava akınları

Londra, 10 (A.A.) — Londra'da salâhiyyetler bir mabedan öğretilmişine göre, İngiliz bombardıman tayyarelerinin dün gece yaptıkları başlıca hücum Ruhrda Gelsenkirchende petrol tesisatı sair muhtelif hedefler bombardıman edilmiştir. Brest'de doklara, Rotterdam'da da petrol depolarına hücum edilmiştir.

Alman tebliği
Berlin, 10 (A.A.) — Resmî tebliği:

Dün gündüz hava kuvvetlerimiz İngiltere üzerinde şimali İskoçyaya kadar keşif hareketleri yapmışlardır. 9/10 Kânunusani gecesi muharebe tayyarelerinden mürekkep kuvvetli Alman hava filoları merkezi ve cenubi İngilterede askeri bakımdan ehemmiyeti haiz birçok hedeflere muvaffakiyetle hücum etmişlerdir. Bu arada Manchester, Londra ve Liverpool bombardıman edilmiştir.

Dün gece düşman hava kuvvetleri bilhassa garbi Almanya şehirlerinin bazılarında hücum etmişlerdir. Düsseldorfta birkaç evden maada Bethleem manastırına ve genç katolikler birliğine aid binaya bomba isabet etmiş ve bu binalar hasara uğramıştır. Askeri hedeflere isabet vaki olmamıştır. Sivil halk arasında 20 ölü, bir miktar yaralı vardır.

Roma şehri genişletiliyor

Roma, 10 (A.A.) — Stefani: Roma şehrinin denize doğru genişletilmesine aid plânın tasdikine müteallik kararname resmî gazetede intisar etmiştir.

Serbest bırakılan Belçikalı esirler

Briksel, 10 (A.A.) — Stefani: 500 Belçikalı harb esiri bu sabah Brikselde dönmüştür. 20 Sonkânunda da 28.000 esirin gelmesi bekleniyor.

E'en'erin yeni bir muzafferiyeti

(Baş tarafı 1 inci sayfa)
Hirlerinde çanlar çalınmış, halk sokaklara dökülmüştür. Atında Yunan kralı ve başvekil general Metaksas umumî karargâhın büyük kapısındaki basamaklara kadar inmişler ve halk tarafından hararetle alkışlanılmışlardır.

Atina, 10 (A.A.) — Atina ajansı bildiriyor:

Gazeteler fevkalâde nüshalar çıkararak aşağıdaki resmî tebliği neşretmişlerdir:

Çok kuvvetli bir tarzda tahkim edilmiş Klisura muntakasında birkaç gündenberi kahraman ordumuzun yapmakta olduğu çetin muharebeler yeni Yunan muzafferiyetle neticelenmiştir. Kıtaatımız Klisuraya girmiştir. Kıtaatımızın ileri hareket hamleleri önünde durulmaz bir tarzda devam etmektedir.

Atina, 10 (A.A.) — Cepheden gelen haberlere göre son 48 saat içinde yeni müdafaa mevzileri tayyareciye uğratan İtalyan mukâbeline yalnız şiddetli bir topçu atışı ve Yunan harekâtına mâni olmak üzere İtalyan hava kuvvetleri tarafından yapılan nevidenle teebbütlere inhisar etmektedir.

Rasadhane şiddetli bir zelzele kaydetti

Ayvahk, 10 (A.A.) — Dün gece burada dokuz çeyrek geçe 3 saniye devam eden bir hareketiarz olmuştur. Hasar yoktur.

İstanbul, 10 (A.A.) — Kandilli rasadhanesinden:

Dünkü Perşembe günü akşamı

Türkiye yaz saati ile saat 21 i 13 dakika 24 saniye geçe oldukça şiddetli bir zelzele kaydedilmiştir. Bu zelzelelerin merkez üstünün Kandilli rasadhanesinden 305 kilometre mesafede olduğu tahmin edilmektedir.

Amerikanlı demokrasilere yardımları

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

2 — Her nevi harb levazımını böyle bir hükümete satmağa, mübadele esaslı üzerine terk etmeğe, ödünç olarak vermeğe yahud kiralamayağa salâhiyyetli olacaktır.

3 — Kezalik harb levazımı vermeden evvel tecrübe ve tamiir ettirerek kullanılacak mükemmel bir hale getirmeğe de mezandur.

4 — Bu levazımın verileceği her yabancı hükümete bunlara aid bütün malî hakları vermeğe salâhiyyetli olacaktır.

5 — Bu gibi levazımın ihracına mâni olabilecek bütün kanunî ve idari kayıpları zeffettirmeğe mezuun olacaktır.

6 — Perşembe 3 üncü maddesini mevzunbahs eden âyan meclisi reisi tamiir ettirilecek harb levazımını mutlak Amerika'da imal edilmiş bulunmasını şart olmsuğünü tasrih etmişlerdir. Bu madde hükümüne göre, meselâ İngilizlerin Renowe kruvazörü Brooklyn doklarında tamiir edilebilecektir. Bunun için Amerika devlet reisinin, bu tamiir işini Amerika'nın millî müdafasına aid akadad ad detmesi kâfi gelecektir.

Diğer taraftan proje bu gibi harb levazımının tamiiri için Amerikanın bütün kara, deniz ve hava üslerinin kullanılmasını da müsaade etmek tedir. Bunun için de bu levazımın aid olduğu melekelerin müdafasını, Amerikanın millî müdafası için hayati bir ehemmiyet arzıyemesi kifayyet edecektir.

Londra, 10 (A.A.) — Müstakil Fransız ajansı bildiriyor:

Londra matbuatı bugün Ruzveltin İngiltereye yardım vâdi meselesine meşgul olmaktadır.

Daily Mail diyor ki:

Ruzvelt kongrede biraz muhalefete maruz kalacaktır. Fakat Amerika milletinin muazzam bir ekseriyeti kendisinin Amerika istihsal kabiliyeti; zâmi hadde kadar tevsi talebini şiddetle tervic etmektedir. Bu kabiliyet pek büyüktür.

İngiliz kr'aları Dorne - Bingazi sahil yolunda devriye gazıyorlar

(Baş tarafı 1 inci sayfa)
ajansının Trablusgarbdaki İngiliz ordusu nezdinde bulunan hususî muhabiri bildiriyor:

Sidi-Barrani ve Bardiyada aldıkları derslerden sonra İtalyan komandanlığının Bardiyada olduğu gibi Tobrukta bulunan İtalyan kuvvetlerinin çevrilmesine müsaade edeceğine akıl almaz. Bununla beraber, mareşal Grazianinin icab eden tedbirleri almakta şaşırıldığı anlaşılmalıdır. İngiliz ileri hareketinin azimkârane durumu ve sürati Afrika şimalindeki bütün İtalyan ordusunun maneviyatını bozmuşu benziyor.

Tobrukun muhasarası

Askezi mahfellerin fikrinde Sidi-Barraniden ric'at ederken külliyetli malzeme kaybeden Graziani, Tobrukun çevrilmesine mâni olamamıştır. Bu suretle Graziani, Tobrukun garbinda, Bingazi civarında kalan insan ve malzeme mevcudu ile iktifa etmek mecburiyetinde kalacaktır. Tobrukta ne kadar İtalyan kuvveti bulunduğu bilinmemektedir. Maamafih alelacele tahşid edilmiş olmasına rağmen Tobrukta İtalyan kuvvetlerinin Bardiyada bulunanlardan fazla olduğu söylenmektedir.

İtalyan kuvvetleri üçte ikiye indi
Londra, 10 (A.A.) — Times gazetesinin askeri muhabiri Mısır ve Trablusgarb harbi başladığından beri esir edilen İtalyanların miktarına bakarak Trablusgarbda bulunan İtalyan kuvvetlerinin üçte ikiye indiği noticesini çıkarmaktadır.

Habeşistanın da istilasına başlanacak

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

İngiliz Bingazinin de aynı akıbete uğraması için aradan birçok haftalar geçmesine lüzum kalmaması muhtemeldir. Musolininin Afrika imparatorluğunda halen tehlikeye maruz yeri yalnız bu muntaka değildir.

Amerikan gazeteleri Habeşistan üzerine Kenya tarafından yapılacak bir İngiliz istilasından bahsediyorlar. Böyle bir hareket İngiliz ve Afrika kuvvetlerine yardım edecek Habeş çetelerinin müdahalesine kolaylaşmış bulunacaktır. Habeşistanın şimali garbisinde bir yerde Habeşler İtalyan garnizonunu kovduktan sonra bu kr'aların ric'at hattını da tehdit etmeğe başlamışlardır.

İtalyanların hiçbir zaman karakollarında ufak kuvvetler bulundurmamak cesaretini göstermedikleri gözönünde bulundurulacak olursa ric'at yolları tehdit edilen üç bin kadar tahmin olunan İtalyanın akıbeti tehlikede bulunuyor demektir. Habeşiler buradaki İtalyan kuvvetini kökünden söker atarlarsa İtalyanların kaybı çok mühim olacaktır. Çünkü bu muvaffakiyet bütün melekete dahilinde umumî bir isyan için Habeşlere bir teşvik vesilesi olacaktır.

İsyan hareketi genişliyor

Londra, 10 (A.A.) — Habeşlerin İtalyanlara karşı açık bir isyan tehdidi artık tamamen belirmiş bulunmaktadır. Diğer harb meydanlarında büyük zayıyata uğramış olan Mussolini orduları şimdi diğer bir cepheye daha müşkülâta karıştırmak mecburiyetinde bulunuyor. Filhakika Kahiredeki İngiliz umumî karargâhından gelen haberlere göre, Habeşiler Sudan hududundan 40 kilometre kadar bir mesafede bulunan Gubba mevkiine hücum etmişlerdir. Bu hücumdan evvel İngiliz hava kuvvetleri mezkûr mevkiye şiddetli bir atış yapmışlardır. Bu atış, İtalyanları mevzii tahliye mecbur etmiştir. Son alınan haberlere nazaran muhacimler firar balinde bulunan garnizonu yakından sıkıştırmaktadırlar.

Resmî membalardan gelen diğer haberler, iyi tensik edilmiş Habeş çetelerinin İtalyan askeri kafilelerine ve münakale yollarına hücum ettiklerini teyid etmektedir. Bu hücumlar yüzünden İtalyanlar daha şimdiden ciddi zayıyata uğramış bulunmaktadır.

Trablusgarb cephesindeki İngiliz muvaffakiyetleri, Habeşistanda müşkülât içinde çürpman İtalyanların vaziyetini daha ziyade güçleştirmiştir. Çünkü Trablusgarb yolile geceleyin uçan tayyareler tarafından getirilen cüzü miktarında mühimmat ve işe maddelerinin arkası kesilmiş bulunmaktadır.

Daily Express gazetesi muhabiri Habeşistandaki İtalyan ordusunun tehlikeye maruz bulunduğunu bildirmektedir ve şunları ilâve etmektedir:

İngiliz kuvvetleri

Gubbaya yapılan hücum, İngiliz hava kuvvetleriyle iş birliği yapılmak suretiyle idare edilmiştir. Son haftalar zarfında Habeşistana birçok noktalardan İngiliz kuvvetleri nüfuz etmiştir. Bu vaziyet karşısında İtalyanlar gittikçe melekletin içerilerine doğru çekilmektedirler. Gubba hâdisesi, tek bir hâdisedir. Aynı mahiyette müteaddid hücumların muhtelif noktalarından İtalyan ordusuna tevric edilmeye beklenmektedir. Habeşistandaki İtalyan ordusunun 80.000 kişiden tereküb ettiği tahmin edilmektedir. Amerikan membalardan gelen haberlere göre, Kenya ve Südan hududu boyunca toplanmış olan İngiliz ordusu da 80.000 kişiden ibarettir. Bu ordu Habeşistanda İtalyanlara karşı ileri harekete başlamak için yağmur mevsiminin sona ermesini beklemektedir.

Gene Daily Express muhabirine göre, Gubbannın 500 kilometre şimalindeki İngiliz kuvvetleri de Südan Eritreden ayıran hudud üzerindeki İtalyan mevzilerini zorlamağa başlamışlardır. Bu kuvvetler dün Kassala yakınlarında bir mevki işgal etmişlerdir. Bu mevki, Kızıldenize giden kervanların hareket merkezini teşkil etmektedir.

Haricde üç günde olup bitenler

Bayram münasebetile gazetemizin intişar etmediği üç gün içinde dünya siyasi vaziyetinde ve cepheleerde cereyan eden hâdiseleri kısaca naklediyoruz:

★ Balkanlarda siyasi vaziyette de bir fevkalâdelik görülmüştür. Bu müddet zarfında Viyana seyahati etrafında muhtelif tahminler ve tefsirler yapılan Bulgar başvekil Filof Sofyaya dönmüş bulunmaktadır. Bir İsviçre gazetesinin verdiği malûmata göre Filof Alman hariciye nazırı Ribbentrop ile de görüşmüştür. Aynı gazete bu mülâkatın menfi bir netice verdiğini bildirmektedir.

★ Vişi hükümetinin vaziyetinde de bir fevkalâdelik görülmüştür. Yalnız Amerika Cümhuriyeti Ruzveltin şahsî dostu olan yeni Amerika büyük elçisinin Vişiye muvasalatı ve mareşal Petene itimadnamesini vermesi birçok tefsir ve tahminlere yol açmaktadır. Bu müddet zarfında Fransız kabinesinden bir nazır daha çekilmiş, mesai ve imalat nazırı mareşal Petene istifasını vermiştir.

Diğer taraftan Ruzveltin tableti üzerine İngiltere Fransanın işgal edilmiş muntakalarına gıda maddeleri gönderilmesine muvafakat etmiştir.

★ Birleşik Amerika Cümhuriyeti Ruzvelt bütçe münasebetile kongreye mühim bir mesaj göndermiştir. Ruzvelt mesajında 1942 senesi programını izah etmektedir. Teklif edilen bütçe 17 milyar 500 milyon dolara baliğ olmaktadır. Ruzvelt mesajında taarruz maruz kalan küçük devletlere de yardım edileceğini beyan etmektedir.

★ Londradaki Amerikalılar cemiyeti tarafından İngilterenin yeni Vasington büyük elçisi Lord Halifaxa şerefine verilen ziyafette Çörçil irad ettiği bir hitabede dünyanın istikbalini İngiliz - Amerikan dostluğuna bağı bulunduğunu tebarüz ettirmiştir.

★ Muhtelif cepheleerde vaziyetlerin belli başlı mühim değişiklikler olmamıştır. Libyada İngiliz ordusunun taarruz muvaffakiyetle devam etmektedir. Tobruk ta muhasara edilmiş vaziyettedir. Habeşistanda isyan hareketi genişlemektedir. Habeş vatanperverleri bilhassa İngiliz hava kuvvetlerinin yardımları bazı muvaffakiyetler elde etmektedirler.

Yunan - İtalyan cephesinde havalar harekâtı işkâl etmekte ise de Yunanlar mahallî muvaffakiyetler elde etmekte, hergün yüzlerce esir ve harb malzemesi almaktadırlar.

"Mücadele devresinin en esaslı safhası,"

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

duğu netice budur. Aynı gazete Amerikan istihsalâtının, şimdi başlamış olan, zamanla mücadelede galib geleceğini söylemekte ve şunları ilâve etmektedir:

Bugün biz, demokrasinin silâh ve mühimmat imalâhanesi haline gelmiş bulunuyoruz. Şimdi mücadele, abluka ile mukabil abluka veya hudud İngiliz hava kuvvetleriyle Alman hava kuvvetleri arasında değildir. Bundan sonraki mücadele Alman zayıyatının istihsal kabiliyeti Amerikanın, İngilterenin ve dominyonların telif edilmiş istihsal kabiliyeti arasında cereyan edecektir. Zaman harbe gittikçe esaslı bir âmil olmaktadır. Hitlerin, bizim tam yardım programımızın tamamille tabikinden evvel İngiltereye karşı umumî bir hücumu geçerek muvaffakiyet şansı tecrübe etmek istemesi artık şüphe götürmez bir haldir. Beklemek onun işine gelmediği için bu teşebbüsü denemeğe mecburdur. İşte önümüzdeki ayları mücadele devresinin en esaslı safhası olarak telâkki etmek zaruretini bu hakikatten ileri gelmektedir. Şimdi en kıymetli zaman, yaşamakta olduğumuz anlardır. Binaenaleyh silâh imalâhanemizin en mühim aleti hiç durmayan bir saatir.

Bu kuvvetler dün Kassala yakınlarında bir mevki işgal etmişlerdir. Bu mevki, Kızıldenize giden kervanların hareket merkezini teşkil etmektedir.

Arnavudlukta ileri hareketi devam ediyor

(Baş tarafı 1 inci sayfa)
Bugün cereyan eden mahallî muharebeler esnasında süngü hücumu ile mühim mevziler işgal ettik. 200 e yakın esir aldık ve külliyetli harb malzemesi iğtinam ettik. İğtinam edilen harb malzemesi arasında 81 milimetrek 20 havan topu vardır.

İleri hareketi
Atina 10 (A.A.) — Resmî Yunan sözcüsü Arnavudlukta Yunan ileri hareketinin devam ettiğini dün akşam bildirmiştir. Askeri ehemmiyeti olan yeni mevzileri ve köyler zapt etmiştir. İtalyan müfrezeleri şiddetli bir mukavemet göstermişlerse de bu noktalar bırakmağa mecbur edilmişlerdir. İtalyanlar şimdi yeni mevzilere yerleşiyorlar.

Son askeri hareketler esnasında İtalyanlardan 7 sübay ve 270 asker esir alınmıştır. Yunanlılar keza bir havan bataryası, birçok mitralyöz ve diğer harb malzemesi ele geçirmişlerdir.

İtalyan tebliği
Roma 10 (A.A.) — 217 numaralı tebliği:

Yunan cephesinde 11 inci ordu bölgesinde mahallî hareket olmuştur. Cephenin sair kısımlarında karşılıklı topçu faaliyeti olmuştur.

Hava kuvvetlerimiz, yürüyüş kolları, kamyon kollarını bombardıman etmişlerdir. Mühim bir düşman füsünü müdafaa eden tayyare dâfi bataryalarına isabetler kaydedülmüştür.

Harb gemilerimiz düşmanın sahilinde bulunan mevzilerini müessir surette bombardıman etmiştir.

Bombardıman tayyare filolarımız garbi Akdenizde kuvvetli bir düşman deniz teşekkülüne hücum etmiştir. Düşmanın şiddetli müdafaa ateşine rağmen bir saftı harb gemisine isabet vâki olmuştur. Tayyarelerimizden ikisi füsüne dönmüştür.

Hava filolarımız düşmanın deniz ve hava üssü olan Maltayı müessir bir surette bombardıman etmişlerdir. Yerde bulunan 2 tayyare ile 2 vapura, bir tayyare dâfi bataryasına isabetler kaydedilmiştir. Avcı tayyarelerimizden biri füsüne dönmüştür.

Topraklarımız üzerine akın yapmağa teşebbüs eden 2 düşman tayyaresi düşürülmüştür.

Trablusgarbde, Tobruk muntakaında topçu faaliyeti olmuş ve düşman motörli vastaları imha edilmiştir.

Tayyarelerimiz Solum İmanını bombardıman etmiştir.

Hücum ve muharebe tayyarelerimizden mürekkep bir filomuz Tobruk'un cenubunda Acrone'ye gitmek üzere 100 kadar düşman motörli vasıtasına rastıyarak isabetler kaydetmiştir.

Bir düşman tayyaresi Mesina üzerine ufak yangın bombaları atmıştır. Müteaddid yangın başlangıcı görülüşse de hemen söndürülmüştür. Zayıf yoktur.

Bir denizaltımız Atlantikte 2883 tonluktuk Anastasia Yunan vapuru denizaltıdır.

Bardiyaya hezimetinin İtalyada akisleri

Londra, 10 (A.A.) — Daily Telegraph gazetesi başmakalesinde Bardiyaya hezimetinin İtalyanlar üzerinde yaptığı aksülâmelde bahsederek diyor ki:

Faşist kabinesi, faşist İtalyanın hâdiselerin azameti ile mütenasib şekilde hareket edeceği kanaatini izhar etmiştir. Bu tarzda beyanat millî birliğe itimad olduğuna işaret etmez. Şimdi, İtalyan hükümeti Trablusgarb felâketini İtalyan milletinden gizlemeyecek bir vaziyette bulunmaktadır.

Trablusgarbda altı fırka ile motörli bir grup imha edilmiş ve 94.000 İtalyan, harb harici kılınmıştır.

Külliyyetli top ve harb malzemesi iğtinam edilmiştir. Bu vaziyet karşısında faşist idarenin temelinden sarsıldığı muhakkaktır.

Ulus gazetesinin Tertib ettiği Toplantı

Ankara, 10 (A.A.) — Hâkimiyeti Milliye gazetesinin Ankara'da kuruluşunun 20 nci yıldönümü münasebetile bugün Ulus gazetesi tarafından Anadolu klübünde bir toplantı yapılmıştır. Bu toplantıda Büyük Millet Meclisi Reisi Abdülhalik Renda ve Başvekil Dr. Refik Saydam ile bütün vekiller, Millet Meclisi ve Cumhuriyet Halk Partisi riya-set divanı ve idare heyeti azaları, Parti müstakil grup reisi, Hâkimiyeti Milliye gazetesinin başmuharirliğinde bulunmuş olan Kütahya mebusu Receb Peker, Ankara mebusu Fahri Rıfkı Atay, Lahey elçisi Yakub Kadri Karaosman ve gazete tahrir heyetine iştirak etmiş olan bütün muharrir arkadaşlarla Ulus tahrir heyeti, matbuat mümessilleri hazır bulunmuşlardır.

Bu toplantı münasebetile verilen çay ziyafetinde Ulus gazetesi tahrir heyeti tarafından bir hatıra olmak üzere davetlilere Hâkimiyeti Milliye gazetesinin ilk numarasından birer tane dağıtılmıştır.

nu batırmıştır. Diğer bir denizaltımız çetin bir muharebeden sonra 7.000 tonluktuk müsellâh İngiliz vapuru Shakespea-re'yi batırmıştır.

Akdenizde dolayan bir denizaltımız da kuvvetli bir himaye altında seyrisufer eden ve tonlâto miktarı tayini güç iki vapur batırmıştır.

Torpidolarımız iki düşman denizaltısını batırmışlardır. Bunlardan biri İngilizlerin hizmetinde bulunan Narval isimindeki Fransız denizaltısıdır.

İngiliz bahriye nezareti tarafından bildirildiği haber verilen İtalyan denizaltılarında Regulus, evvelki tebbülimiz birinde battığı bildirilen denizaltıdır.

İtalyaya «Çatı gölü» tarafından da hücum edilecek — Gazetelerden —
— Afrika haritasında ne arıyorsun öyle?..
— «Çatı» r buldum, acaba (Pat) ile «Küt» de var mı, diye bakıyor.

Şehir Haberleri

Limanların ıslahı için verilen karar

Trabzon, Samsun, Amasra, İnebolu, Ereğli, Zonguldak, İskenderun yeni vesaitle teçhiz edilecekler

Devlet limanlarının ıslahı için Mınakalât Vekâletince yapılmakta olan teknik etüdler ikmal edilerek Nafia Vekillğine tevdi olunmuştur. Haber aldığımız göre alâkadar Vekâletlerce bu hususta hazırlanan kanun projesi ikmal edilmekte olduğundan kış tatilini müteakib Meclise arz edilerek inşaat ve tesistate müteallik projelerin tatbikine süratle başlanacaktır.

Bu cümleden olarak Karadeniz ve Egede bazı mevsimlerde fırtınaların şiddetle mınakalâtın haleldar olması keyfiyeti tamamen ortadan kaldırmış olacaktır.

Demiryolları vastasıyla İç Anadolu ile iltisak noktası teşkil eden mühim sahil şehirlerimiz, Trabzon, Samsun, Amasra, İnebolu, Ereğli, Zonguldak ve İskenderun gibi limanlarımız, vinçler vesair mühaneli tesistatla teçhiz edilecekler, bunlarda büyük ihtiyacı karşılayacak çapta modern antrepolar inşa edilecektir.

Kurban Bayramı neşeli geçti

Kurban Bayramı, şehrimizde neşe içinde geçmiştir. Şehrin muhtelif semtlerinde kurulan bayram yerleri küçük yavrularla dolmuştur.

Bayram günlerinde kapalı eğlence yerleri, bilhassa sinemalar çok kalabalık olmuştur.

Bayram münasebetile kapalı bulunan resmi dairelerle, Üniversite ve bütün okullar Pazartesi sabahı açılacaktır.

Çıkmadığımız günlerde vukubulan kazalar

Bayram münasebetile, gazetemizin çıkmadığı günlerde şehir muhtelif semtlerinde vukubulan kazalar neticesinde biri ağır olmak üzere beş kişi yaralanmıştır.

● Limanımızda bulunan «Salzburg» vapuruna bağlı, Liman İdaresine aid 606 sayılı mavna kaptanı Nuri Evvelki gün bu mavnanın ambarına düşmüş, başından yaralanmıştır.

● Cibali İhbarlar İdaresine aid fabrikada çalışan Selâmi adında bir işçi de bayramın birinci günü Cibali caddesinden koşarken düşmüş, belinde bulunan bıçak kasığına batarak yaralanmasına sebeb olmuştur.

● Anadoluhisarında halat fabrikasında çalışan Fuad adında bir amele de çalışan su kazanından tenekle su alırken dikkatsizlik neticesinde tenekle üstüne dökülmüş, vücudünün muhtelif yerleri yanmıştır.

● Şişli Meşrutiyet mahallesinde kinciayazma sokağında 45 numarada oturan Halil, Nişantaşında bir zata aid kurban etini satırta doğrarken, parmaklarını kesmiştir.

● Eyübdü Gümüşsuyunda Zeynebhatun sokağında, 19 sayılı evde oturan 14 yaşlarında Salâhattin adında bir çocuk ta bayramın ikinci günü bindiği Edirnekapi - Sirkeci hattına işliyen tramvayla Fevziyapa caddesinden geçerken romorktan atmak istemiştir.

Tramvay çok süratle gittiğinden Salâhattin atlamaya muvaffak olamamış, paltosu arabanın kapısına takılarak vücudü muallakta sallanmaya başlamıştır.

Kazadan haberdar edilen vatan tramvayı durduruncaya kadar Salâhattin vücudünün muhtelif yerlerinden ağır surette yaralanmış ve bu arada bacağı kırılmıştır.

Kazadede çocuk baygın bir halde Gureba hastanesine kaldırılmış, vak'a etrafında tahkikata başlanmıştır.

Fiat mürakabe bürosu piyasayı nasıl kontrol edecek ?

Nark konulan maddelerin tesbit edilen fiatlarla satılıp satılmadığı araştırılacak ve nark konmayan maddelerin de fahiş fiatlarla satılmasının önüne geçilecek

Ticaret Vekâletinin fiat kontrolü hakkında hazırladığı son talimatname üzerine Fiat Mürakabe bürosunun piyasadaki fiatlar üzerinde yapacağı kontrol ve tetkikler tamamen taayyün etmiştir.

Mürakabe bürosu, piyasadaki fiatların kontrolünü iki şekilde yapacaktır. Fiat Mürakabe komisyonu tarafından azami satış fiyatı tesbit edilen bazı maddelerin, aynı fiata göre satılıp satılmadığı kontrol edilecek ve fiat tesbit edilmeyen diğer maddelerin de yüksek fiatlarla satılmasının önüne geçilecektir. Mürakabe bürosu piyasada yapacağı tetkikler üzerine lüzum görürse diğer bazı maddelere de azami kâr yüzdesi tayin edecektir.

Diğer taraftan Fiat Mürakabe bürosuna alınan 25 fiat kontrol memuru ile birlikte piyasadaki teftişler sıklaştırılacaktır. Kontrol kadrosunun genişlemesi üzerine bütün küçük esnafın da kontrolleri mümkün olabilecektir.

Önümüzdeki Pazartesi günü, toplanacak Fiat Mürakabe komis-

yonunda bazı gıda maddelerine konacak nark meselesi görüşülecektir. Vekâlet bu maddelerin fiatlarının acele tesbitini komisyonundan istemiştir. Diğer taraftan şeker satışında ihtikâr yapıldığı görülmüş olduğundan bu mesele de tetkik edilecektir. Şimdiki halde komisyon tarafından yalnız fasulya, pirinç, yağ, zeytinyağı fiatlarına nark konacaktır. Bu maddelerin fiatlarının tesbitinden sonra halkın en ziyade kullandığı diğer bazı maddelerin de fiatları tesbit olunacaktır.

Fasulya, yağ, pirinç ve zeytinyağı fiatlarına konacak nark meselesi ile alâkadar olarak ellerinde bu gibi maddeler bulunan tüccar fiat tesbitinin derhal yapılmasını istemektedirler. Bunlar, fiatların tesbit edilmemesi yüzünden piyasadaki alışverişin, yani toptancı ile perakendeciler arasında alım satımın azaaldığını beyan etmektedirler. Komisyonun bu maddeler üzerinde vereceği karar Vekâlet tarafından tasdik edildikten sonra mer'iyet mevkiine girecektir.

Yüksek iktisad ve ticaret mektebinin 58 inci yıldönümü

Yüksek İktisad ve Ticaret mektebinin kuruluşunun 58 inci yıldönümü münasebetile önümüzdeki Perşembe günü mektebde büyük merasim yapılacaktır. Bu hususta okul idaresi mezunlar cemiyeti ile birlikte bir program hazırlamıştır.

Mektebde yapılacak merasime istiklâl marşile başlanacak, mekteb müdürü Nihad Sayar ile profesör ve talebelerden bazıları söz söyleyeceklerdir.

Merasimden sonra bir çay ziyafeti verilecek, o gece Maarif Vekili Hasan Ali Yücelin himayesinde olmak üzere, Taksim Belediye gazinosunda bir balo tertib edilecektir.

İki günde üç zehirlenme vak'ası oldu

Evvelki gün ve dün şehrimizde üç zehirlenme vak'ası olmuştur. Beyoğlunda Firuzâğada Hamam caddesinde, 62 numaralı evde oturan Hatice, evvelki gün mangal kömüründen zehirlenmiş, tedavi edilmek üzere Beyoğlu hastanesine kaldırılmıştır.

Fatihde Çimili odalarda oturan Ramazanın karısı Fatma ile oğlu İhsan üç yedikleri yemekten zehirlenmişler ve Haseki hastanesine yatırılmışlardır.

Feriköyünde, Çavuş sokağında oturan Fatma adında bir kadın da çay pişirmek üzere havagazi yakarken, muslukta bir denbire intişar eden gazdan zehirlenmiş, sıhhi imdad otomobile Beyoğlu hastanesine kaldırılmıştır.

Topkapı Fıkraperveri doktoru Galib Hakkı

Pazartesi günü, Topkapı Fıkraperver cemiyetinin müessesisi ve Sinob sayılı Dr. Galib Hakkının ölümünün dördüncü yıldönümüdür. Bu münasebetle müessesesi muhitindeki 300 fakir aileye birer kilo yağ, sabun, şeker ve bulgur, ikiser kilo fasulye ve patates, on beşer kilo kömür ve birer takım muhtelif giyecek eşya tevzi edecek, bu suretle müessesinin hatırasını taziy eyleyecektir.

Talebelerin okul dışındaki vaziyetleri daha sıkı kontrol edilecek

Şehrimizdeki lise ve orta okul müdürleri önümüzdeki Salı günü kız lisesinde Maarif Müdürü Tevfik Kutun reisliğinde bir toplantı yapacaklardır.

Bu toplantıda, bilhassa talebinin ders yılı içinde okuldan okula nakil vaziyeti, okul haricindeki ahlâki durumları, çalışma dereceleri görülmektedir.

Maarif İdaresi, talebinin okul dışındaki vaziyetlerinin daha sıkı bir şekilde kontrol edilmesini kararlaştırmıştır.

Orta tedrisat öğretmenleri, maarif müfettişlerinin riyaseti altında komisyonlar teşkil edecek ve haftanın hemen her gününde kahvelerde anı araştırmalar yapacaklardır.

Büyük hava denemesi ayın 20 sinden sonra yapılacak

Pasif koruma komisyonu önümüzdeki Pazartesi günü büyük bir toplantı yapacaktır. Bu toplantıda büyük aktif ve pasif hava koruma tecrübelerini aid hazırlıklar gözden geçirilecek ve son kararlar alınacaktır. Denemenin ayın yirmisinden sonra yapılacağı zannedilmektedir. Denemelerde bilhassa hava vaziyeti gözönünde bulundurulacaktır.

Gaz, benzin ve motorin satış fiatları

Ticaret Vekâleti, gaz, benzin ve motorinin muhlakattaki satış fiatlarının fiat mürakabe heyetleri tarafından tesbit edilmesini kararlaştırmış ve keyfiyeti alâkadarlara bildirmiştir.

Tesbit olunan gaz, benzin ve motorin fiatları alâkadarlarca sık sık kontrol edilecektir.

VEFAT

Esbak Darbhane ve Hazinei Hassa Vekili merhum Hâfız İhsan Beyin damadı Divanı Muhasebat âzalîğın, danı müteakid Hasan Zeki Apak, uzun süren bir rahatsızlığı müteakib vefat etmiştir. Cenazesi Perşembe günü öğle namazı İçerenköy camisinde kılınandıktan sonra İçerenköy mezarlığına gömülmüştür. Mevlâ rahmet eylesin.

Doğru değil mi?

Üniversite kütüphanesi tehlikeye maruzdur

Üniversite kütüphanesi, yalnız İstanbul, hattâ yalnız Türkiye'nin değil, dünyanın en zengin ilim müesseselerinden biridir. İçindeki kitaplar, milyonlar değerindedir. Türk tarihinin zengin kaynaklarını teşkil eden bu kütüphanelerin birçoğu da el yazması yegâne nüshalardır.

Üniversite kütüphanesinin yanı sıra başında, çatısı hemen hemen kütüphanenin çatısı altında, eski, harap, enkaz halinde bir konak vardır. Bu konak, bir hazinenin yanbaşında korkunç bir yangın kundağıdır. Bir kibritle çıra gibi parlayabilir. Bu harab konakta, dışarıdan görüldüğüne göre, en azdan on aile oturmak tadır. Her pencereden bir soba borusu çıkmış. Bu sabah kütüphaneye giderken, bu konağın aşağı kat taşlığına, bir kova içinde tahta parçaları ve kömür kömürünü, alevler ve kıvılcıklar saçılarak ateş yakıldığını gördüm. Sonradan öğrendim ki odalarında da yazın patlıcan ve balık kızartılmıştı. İlk işim bu konağın istimlak bedelini sorup soruşturup öğrenmek oldu. Bir yıl hikâyesi imiş. Bir aralık kat'î teşebbüsa bile girişilmiş. Fakat sonradan henedense unutulmuş. Konağın istimlak bedeli 12.15 bin lira arasında imiş. Milyonların sigortası olan 10 bin liracık.. Türk kültürünün eşsiz bir irfan abidesi için bu parayı, bir hayır sahibi vatandaş bile çıkarıp verebilir ve Üniversite kütüphanesinin çatısı altındaki bu yangın kundağını yıkıp atarız.

Arkadaşımızın hakkı var. Bu öyle bir meseledir ki bir günlük ihmal mazallah Türk tefekürünün bir felâketi olabilir, diyoruz.

Doğru değil mi?

Milî Piyangonun talihlileri

Millî Piyangonun dördüncü tertib planının son kesidesi, Eminönü Halkevi temsil salonunda yeni otomatik kürelerle çekilmiştir.

Büyük ikramiyeyi kazanan 166935 sayılı biletin bir parçası yarınşar olarak şehrimizde, diğer parçası da Ankarada satılmıştır.

On bin liralık ikramiyeleri kazanan biletlerin hâmilleri de, Erzurum, Turhal, Mardin, Adana ve İstanbulda bulunmaktadırlar.

En büyük ikramiye olan 50 bin lirayı kazanan şehrimizdeki talihliler, Galatada Doğruyolda eczacı Salamonla, Pangaltıda Poyraz sokağında oturan Viktoriya adında fakir ve hasta bir kadındır.

10 bin liralık ikramiyeleri kazanan şehrimizdeki diğer talihliler de; tütün gümrüğünde tütüncülük yapan bir zatla, Galatada Ayazma apartmanının en üst katında bir odada oturan Rozmari adında ihtiyar ve kimsesiz bir kadındır.

Millî Piyango İdaresi bayram günleri mesaisine devam etmiş, talihlilerin ikramiye ve amortiflerini günü gününe tevzi eylemiştir.

ACI BİR ÖLÜM

Merhum Ata beyin mahdumu, Namiye Gökşun'un zevci, Gureba hastanesi asistanlarından doktor Şevket Gökşun'un ve Kastamonu müd-deiumami muavini Suha Gökşun'un ve Sema Gökşun'un babası ve Ferid Seviş'in kayın biraderi ve Hayat Si gortaları doktoru ve Işık Hacı meclisi idare azasından yedek yüzbaşı doktor

OSMAN NAMİ GÖKSUN vazifesi başında vefat etmiştir. Cenazesi bugün Teşvikiye karakolu karşısında Gökşun apartmanından saat 14 te kaldırılarak namazı Teşvikiye camisinde kılınandıktan sonra aile kabristanına defnedilecektir. Çiçek gönderilmemesi nea olunur.

Bugün İPEK ve SARAY sinemalarında
TÜRK FİLMCİLİĞİNİN ZAFER TACI
15 senedenberi memleketimizde yapılan filmlerin en güzel, en muhteşemi
KAHVECİ GÜZELİ
REJİ: ERTUGRUL MUHSİN
Baş rolde:
HAZİM - BEHZAT
ve
MÜNİR NURETTİN
TALÂT - REMZİYE - NEVİN - PERİHAN - SABAHAT - HADİ - AVNİ - KADRI - KÂNI - YAŞAR - NECİB HAKKI - MÜMTAZ
Zengin ve muhteşem sahneler - Büyük saz heyeti - Yeni şarkılar
Müzik SADETTİN KAYNAK
Seanslar: 12,15 - 2,30 4,30 - 6,30 ve 9 da
(Yalnız İPEK'te bu sabah saat 11 de bir ilâve matinesi vardır.)

Bize ölüm ve ateş dünyasından gelen ilk elçi
Torpillerin cehenneme çevirdiği
Bombaların kasırgalar kopardığı Okyanoslarda
YÜZEN KALELER
"CONVOY"
CLIVE BROOK - JOHN CLEMENTS
TÜRKÇE SÖZLÜ BÜYÜK HARP ve AŞK FİLMİ
Bugün LÂLE de
Hâveten: En son gelen türkçe Paramount dünya haberleri
Bugün matinelere saat 11 de başlar

DAİMA DAHA İYİ:
Bu, şimdi, valsler kralı JOHANN STRAUS'un hayatını
ÖLMİYEN VALSLAR
Filmle gösteren
ŞARK SINEMASI
nın KAİDESİDİR.
Bu film, meşhur Viyana senfonik orkestrasına iştirak ve PAUL HÖRBIĞER, MARIA ANDERGAST ve GRETL THEIMER'in oynadığı şahane, müzikal bir filmdir.

Mevsimin en fazla musikiî hâdisesi
SEVİL BERBERİ
(BARBIER de SEVILLE)
Baş Rolde: ESTRELLITA CASTRO
Pek yakında **SÜMER Sinemasında**

Marmara'da
Dünyanın en büyük filmi
BALALAYKA
Mahşer Devam
Kalabalık Ediyor.
Fevkalâde izdihmandan dolayı
Bu Cumartesi ve PAZAR
11 den itibaren devamlı matinelere

Millî - Alemdar
Bayramda
İstanbul'u Kahkahanadan kırıp geçiren
3 AHBAB ÇAVUŞLAR SİRKTE
(Türkçe Sözlü) ve şimdiye kadar görülmemiş
HAYDUT AŞKI
JEAN ROGERS - CESAR ROMERO
Filmlerini izdihmandan
Gürmiyenler için
Bu Cumartesi ve PAZAR
11 den itibaren devamlı matinelere konulmuştur.

TIYATROLAR
Şehir Tiyatrosu Tepebaşında dram kısmında
Akşam saat 20,30 da APTAL
Yazan: Dostoyevski
İstiklâl caddesinde Komedi kısmında
Gündüz saat 14 de Çocuk Oyunu
Akşam saat 20,30 da Paşa Hazretleri

Bugün **TAKSİM Sinemasında**
Sinema sanatının büyük zafer abidesi
Tarihin en büyük ve heyecanlı kahramanlık vak'ası
Gözler kamaştıran dekorlar... On binlerce figüran
HALİME BEYAZ ESİRE
Senenin en fevkalâde ve en büyük
TÜRKÇE SÖZLÜ ŞAHESERİ

— Hasan bey tabii gazetelerde okumuşundur. ... Tramvay İdaresi şehirden bazı «bekleme» yerlerini. ... Kaldırılmayı münasib görmüş. Neden acaba? Hasan bey — Halkın boşuna tramvay beklememesi için olmalı!

Askerî vaziyet

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Arnavudlukta ve Afrika tevatü eden İtalyan askerî muvaffakiyetlerinin müşterek sebebi arınca, İtalyan harp hazırlık ve tertibinde, harp sevk ve idaresinde vesairedeki esaslı noksanların göze garmaması mümkün olmaz. Bunun için Arnavudlukta İtalyan ordusu, sayıca, teslihat ve teçhizatça kendisine üstün olmyan, belki daha aşağı kuvvet yekâne malik bulunan, Elen ordusu arasında da o yüksek arduv maddesi elverişli Arnavudluk dağlarında nihayet bir müdafaa hattı tutamayarak, azar azar olsa da, mütemadi gerilemektedir.

Libya'daki İngiliz muvaffakiyetlerinin, Arnavudlukta Elen hareketlerinin aksine olarak, bir yıldırım harbi halinde inkişaf etmelerinin başlıca ve hususî sebebi, orada artzının motörlü araçların hareketine müsaid olması ve İngilizlerin de bu vasıtalarla çokça malik olmalarıdır. Filvaki Sidi Barrani, Bukbuk, Sellum, Kapuzzo ve Bardiya mevkiilerinin birbirinin ardından sarılarak içlerindeki muhafız kuvvetlerle birlikte İngilizlerin eline düşmelerinde başlıca amil havada ve karada motör olmuştur. İngiliz Akdeniz filosunun da yardımı büyük olmuştur.

İngiliz çöl ordusu, zaten Bardiyayı muhasara ettiği ve hücum hazırlıkları eördüğü sırada onun makineli [*] ve zırlı kit'aları, tabiatile gerek sahil boyunca ve gerek cenubdan ve çölden garba ilerliyerek Tobrukun doğusuna ve cenublarına kadar ilerlemişlerdi. Bundan maksad, tabiatile Tobrukun Bardiyayı kurtarmaya gelebilecek İtalyan kuvvetlerini hem keşfetmek ve hem de bunların muhtemel böyle bir hareketlerini durdurmak ve geciktirmekti. Halbuki Tobrukun Bardiyaya doğru hiçbir kurtarıcı hareket olmamış ve neticede Bardiya düşmüştür. Bu hadise üzerine Bardiyayı muhasara ve zapteden İngiliz piyade tümenleri, kamyonlara bindirilmiş ve yaya olarak, Tobruka doğru yollanmışlar ve zaten ileride bulunan mekanik ve zırlı İngiliz tümenleri, pek tabii olarak, Tobrukun garbına ilerlemişlerdir. Bu suretle Tobrukun, Derne ile muvasalası kesilmiş ve muhasarası başlamıştır.

Tobrukun cenublarına kadar ilerleyen makineli İngiliz kit'aları burada ve Tobrukun 30 Km. kadar cenubda bulunan El Adem mevkiindeki uçak meydanını da almışlardır. İtalyanların Tobrukta ne kadar ve ne çeşid bir kuvvetleri olduğunu bilemiyoruz. Fakat elbette bir miktar muhafız kuvvetleri vardır. İkincisi, Sidi Barraniden Bardiyaya kadarki mevkiilerden kaçıp buraya gelen bir sürü asker de olmak ictza eder. Bingaziden ve Dernenen, bir miktar takviye kit'alarının Tobruka gelme olmaları da muhtemeldir. O halde Tobrukta silahlı bir cemmi gafirin toplanmış bulunması tabiidir.

Tobruk, Dernenen daha büyük ve müdafaa daha elverişli bir mevkiidir. Bununla beraber, içindeki İtalyan kuvvetleri ne kadar olursa olsun, burasını kurtarmak üzere, Bingazi ve Dernenen buraya doğru kuvvetli bir ordu hareket ettirilecek ve bu ordu Tobrukun muhasarasını kaldırmağa muvaffak olmadıkça bu müstahkem mevkiin akibeti Bardiyannkinden farksız olacaktır. Çünkü aynı sebeplerin daima aynı neticeleri doğurmalarına bir mâni yoktur. Grazyani ordusu da böylece muhtelif mevkiilere münkasim olarak atıl bekledikçe, müteharrik, müteşebbis ve seri vasıtalarla malik olan Mısır Garb Çölü İngiliz ordusunun, aynı veçhile ve sahil boyunca ilerleyerek ve İtalyan sahil müstahkem mevkiilerini, biri diğerinin ardından, düşürerek bir gün Trablusgarbi de aldığı işitirse müteacib olmamak ictza eder.

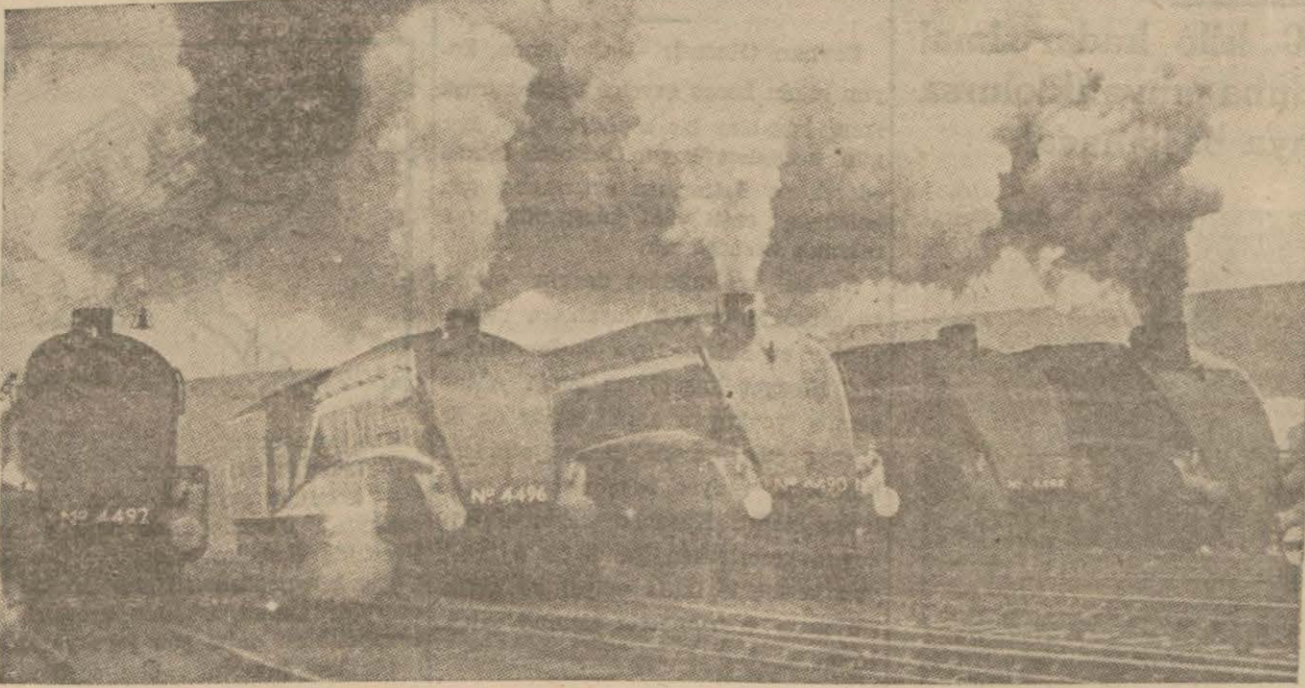
Bununla, İngiliz askerî hareketinin behemehal Garb Trablus mevkiine kadar ilerleyeceğini iddia etmiş olmuyoruz. Fakat Grazyani ordusunun böylece, bütün Libya mevkiilerine birer, ikişer tümeden ve yahud daha az bir kuvvetten mürekkep sabit garnizonlar halinde general mis olmasına göre İngiliz Weylin yapacağı en iyi şey tabiatilendir. (Devamı 7 nci sayfada)

[*] Makineli veya hafif kit'a, makineli tıflek veya topla müsellâh zırlı otomobil ve motosikletli teşekküllere denir ve bunlar modern çöğduların süvari birlikleridir. Zırlı kit'a ise başlıca tanklardan, yani zırlı muharebe arabalarından mürekkep olur.

Hâşerat yuvalarında 3 gün isimli röportaj serimize yarın devam edeceğiz.

Tetkikler

Bugünkü harbler için tren eskimiş nakil vasıtası mıdır?

Şimendifer, büyük orduların en esaslı nakil vasıtalarından biridir. Bu, dün olduğu kadar, bugün de böyledir. 1914-1918 harbi esasında şimendifer nakliyatının oynadığı muazzam rol hepimizin hâlâ hatırlanmaktadır.

Geçen Dünya Harbinde, demiryolu bakımından zengin olan memleketler, seferberliklerini en çabuk tamamlayan memleketler olmuştur. Şimendifer, orduların cepheleere sevkinde, bunların işesinde, teçhizatlarının yetiştirilmesinde, icabında geri alınmasında en emin ve en elverişli nakil vasıtalarından biridir.

Meselâ 1914 yılında muazzam Alman ordularını vaktinde cephe lere ulaştırmak için 31,900 trene ihtiyaç hâsıl olmuştu. 1916 yılında İtalyan orduları bir yılda 84,000, ve yahud bir günde 231 tren kullanmışlardı. Bu yalnız askerî sevk için kullanılan trenlerdi. Askerî erzak ve işesine aid trenler, bunun haricindedir. 1914-1918 harbinde trenler, sadece, fırkaları, kolorduları değil, hattâ bazan muazzam ordu gruplarını bile birden nakletmişlerdi. Trenlerdeki şu veya bu ârıza, orduların hareketi üstünde derhal tesir göstermekten hâli kalmadığı. Meselâ Çarlık Rusyası, muazzam arazisine nazaran garb cephesinde mahdud demiryoluna malik olduğu için, seferberliğini tamamiyarak ordularını harekette geçirebilmesi uzun bir zamana ihtiyaç hissettirmişti. Bu keyfiyet, Almanların garb, yani Fransız cephesinde, serbestçe hareket imkânlarını temin etmişti. Ruslar, mahdud şimendiferlerini istifade ederek muazzam ordularını Alman cephesine yığınca kadar Almanlar ta Paris kaplarına kadar dayanmışlardı.

Şimendiferlerin, en müsaid kütleli bir nakil vasıtası olmak vaziyetleri bugün de aynen bakidir. Bir buçuk senedenberi devam eden yeni dünya harbi, şimendifer nakliyatının geçen harbdeki oynadığı rolü avnen bu harbde de oynamağa namzed olduğunu göstermiştir.

Geçen Dünya Harbinden farklı olarak bugünkü harbde kamyonlar ve kısmen tayyareler, nakil vasıtası olarak geni miyaka kullanılmışlardır. Fakat buna rağmen, şimendifer nakliyatının oynadığı rol zerre kadar azalmamıştır. Çünkü, tayyarelerin bir nakil vasıtası olmak kabiliyetleri henüz mahdud değildir. Binaenaleyh, tayyareleri kütleli bir nakil vasıtası olarak saymamıza henüz imkân yoktur. Otomo-

bil ve kamyonlara gelince, bunların da trenlerle rekabet etmeleri imkânsızdır. Trenler, gerek masraf bakımından, gerekse katedebilecekleri mesafe bakımından, kamyon nakliyatına kat kat faiklerdir. En basit bir hesab, 30-40 kamyonun bir katarı tekabül edebileceğini göstermektedir. Diğer taraftan, kamyon ve otomobil nakliyatı kısmen zamanla, tabii şartlarla mesafe ile mukayyed olduğu halde şimendifer için bunlardan hiç birisi varid değildir.

Binaenaleyh, gerek otomobil, gerekse tayyare, kütleli ordu nakliyatında ancak yardımcı bir nakil vasıtası olarak kullanılabilir.

Bu harbde tayyarelerin oynadığı tahrirkâr rol dolayısıyla bazı mahafilde şimendiferle nakliyat alevhinde bir cereyan baş gösterir gibi oldu. Böyle bir cereyanın doğmasına sebep olan hâdise, bilhassa Polonya, Almanya harbidir. Çünkü, malûm olduğu üzere, Alman hava kuvvetleri, Polonyanın hemen hemen bütün tren yollarını, şimendifer köprülerini tahrir etmeğe muvaffak olmuşlardı. Bu vaziyet, Polonya ordusunun mağlûbiyetinde çok esaslı bir rol oynamıştır. Çünkü, şimendifersiz kalan Polonya ordusu, ihtivaat kuvvetlerinden istifade edemediği gibi, işesini temin etmekte bile zorluk çekti.

Fakat bu hâdise, bugünkü harb tekniği seraitinde şimendiferlerin artık eskimiş bir nakil vasıtası olarak savılmalarına bir sebep teşkil etmemelidir. Polonyanın hava kuvvetlerini tamamen imha edecek hava hâkimiyetini ele alan Almanlar, Polonyanın değil yalnız şimendifer nakliyatını, fakat otomobil ve kamyon nakliyatını da aynı derecede felce uğratmışlardır. Demek ki tahrirâtta uğruna yalnız demiryolları değil, umumiyetle bütün yollarıdır.

Halbuki gene bugünkü harbin tecrübelerinden şunu öğrenmekle -yiz: Şimendiferlerin hava taarruzlarına karşı müdafaa fevkalâde kolaydır. Muayyen ve müsaid noktalara tâbiye edilecek tayyare dâfi topları, hele iyi bir şekilde kamufle edilmişlerse, demiryollarını büyük bir muvaffakiyetle müdafaa edebilirler. Düşman tayyarelerinin demiryollarını tahrir edebilmeleri için çok alçaktan uçmaları, ve tam isabetler kaydemeleri lâzımdır. Meselâ: Almanya-Polonya harbinde Alman hava kuvvetleri, bir şimendifer köprüsünü tahrir edebilmek için 300 bomba atmak mecburiyetinde kalmışlardır. Bu 300 bomba-

dan ancak bir tanesi, hedefe ke -narına isabet etmiş ve pek büyük tahribat yapmamıştır.

Hülâsa: Demiryolları ve bilhas -sa köprüler, tayyare dâfi toplarla iyice müdafaa edilirse, bu güzel müdafaa bir de faal bir hava kuvveti inzimam ederse, düşman tayyarelerinin şimendifer yolunda yapacağı tahrirât çok mahdud bir daire içinde kalmaya mahkûmdur. Bundan maada, düşmanın tahrir edebildiği yolları süratle tamir etmek için, icab eden malzemeyi havai tamir trenlerinin de mevcudiyeti şarttır.

Hava kuvvetleri zayıf olan Polonya, tayyarelere karşı müdafaa tertibatını da ihmal ettiği için, harbin ilk günlerinde trensiz kalmıştı. Buna karşılık Polonya - Almanya harbinde Alman trenleri mükemmel işemiş ve Alman ordularını lüzumlu olan noktalara dakikası dakikasına yetistirdiği gibi bunların işelerini de temin etmişti.

Polonya - Almanya harbi ancak hava hakimiyetini elinde bulunduran bir ordunun, düşmanın şimendifer nakliyatını ârızaya uğrattığını, bu yolları, yerine göre, tamamen tahrir ettiği göstermiştir.

Buna karşılık, Alman - Fransız harbinde işi bir de böyle olmamıştır. Fransız hava kuvvetlerine nazaran, gerek kemmiyet, gerekse keyfiyet itibarile faik olan Alman hava kuvvetleri, bu faikiyetlerine rağmen, Polonyada yaptıkları seyi yapamamışlardır. Alman hava kuvvetlerinin, Fransız şimendiferlerini tamamen tahrir ederek Fransız ordusunu muhtlak surette felce mahkûm ettiklerine dair henüz hiç bir şey duyamadık. Alman taarruzunun en şiddetli zamanlarında bile Fransız ordusu, şimendiferlerden istifade etmekte devam etmiştir. Değil yalnız âdi bombardıman tayyareleri, fakat Almanların pike bombardıman tayyareleri bile demiryollarını tahrir etmek hususunda büyük muvaffakiyetler kaydetmemiştir. Sonra düşman hava kuvvetleri tarafından tahrir edilen demiryollarının çok kısa bir zamanda tamir edilerek işlemeğe yarar bir hale geldikleri, gene bu son harbde görülmüştür.

Şu halde: Şimendifer nakliyatı, geçen harbde olduğu gibi bu harbde de henüz ehemmiyetini kaybetmemiştir. Sadece, inkişaf eden tahrir tekniği karşısında şimendiferlerin muhafaza ve müdafaa metodlarını da değiştirmek ve yeni vaziyete adapte olmak şarttır.

(Devamı 7 nci sayfada)

Hâdiseler Karşısında

Kurban fıkraları

Hocanın kurbanı

Nasrettin Hoca, bir kurban bayramı arifesinde evine bir balık getirmiş, kapıyı açan karısına:

— İşte, demiş, bu da bizim kurbanımız olsun.

— Aman efendi, sen aşırдың mı? Balık kurban olur mu?.. Koyun kurban edenler, yarın ahirette o koyunların sırtlarına binip Sırat köprüsünden geçecekler.

Hoca gülmüş.

— Daha iyi ettim ya, koyun köprüden geçerken ayağı kayarsa üzerindeki hâpı yuttu demektir. Halbuki balık köprüünün altından yüzer. Biz de sırtında rahat rahat cenneti boyarız.

Senede iki kurban

Bir kurban bayramında Şâir Eşref mezuniyetle İstanbul'a gelmişti. Eski dostlarından birinin evinde birkaç kişiyle birlikte oturuyorlardı. Bayramdan bahsediliyordu. Orada bulunanlardan biri:

— Kurban bayramı da geldi geçiyor, bu da senede bir defa.

Demişti, şâir Eşref söze karıştı:

— İstanbulda belki senede bir fadır. Fakat benim bulunduğum yerde iki defa oluyor.

Hayretle Eşrefe bakmışlardı... zah etti:

— Biri bildiğimiz kurban bayramı öteki de senede bir defa vali deşir... halk kurban kesip, ikinci kurban bayramı daha yaparlar.

Haşmetle, Fitnat

Şâir Haşmet efendi, kurban bayramı arifesinde, Beyazıt meydanında Fitnat hanımı görür, ona doğru yürür.

— Burada ne geziyorsunuz hanım efendi?

Der, Fitnat hanım cevap verir:

— Malûm ya, yarın kurban bayramı... Bir kurban tedarikine çıktım Haşmet bir temenna eder: — Size kulunuz kurban olayım. Fitnat hanım, Haşmeti baştan başta yağa süzdükten sonra:

— Bu sene boynuzlu kesmiyeceğim.

Deyip, başını çevirir. Ve uzaklaşır.

İsmet Hulusi

Bunları biliyor mu idiniz?

Eski Romada talebeyi döver erdi

Eski Romada, fena hareketleri görülen talebeye dayak atılırdı. Pek hızlı vurmazlardı, fakat vuruş sayısı hadden fazla olurdu. Tahammül edemeyip ölenler pek fazla idi.

Dünyanın en soğuk şehri

Sibiryadaki Oı. Mekan şehri dünyanın en soğuk şehridir. Orada bir peneceden bir kova su dökülse, su yere buz olarak düşer. Hararet sıfırın altında yetmiş derecedir.

GONULİSLERİ

Genç kız, evlendikten sonra çalışmalı mı?

Evlenecek çağda bir genç kızdan aldığımız mektubu hülâsa edeceğiz: "Yirmi beş yaşındayım. Liseyi bitirdim. Devlet dairelerinden birinde çalışmaktayım... Annem ve babam sağdırlar. Babam tekaüddür. Esasen onun aldığı maas bizi rahat geçirin derimeğe kâfi gelmediği için kesesine yük olmamak için çalışıyorum.

Tesadüfen bir tanıdık evimde karıştırdığımız bir genç babasının bizim elimize göndermiş. Babamla görüşmüşler. Bu genç bana talibmiş.

O da benim gibi devlet dairelerinde birinde memurdur. Kazancı benim kazancımın biraz fazla. Babası, her ikimizin de çalıştığımızı, evlendiğimiz takdirde, ikimizin kazanabileceğimizi söylemiş. Ben bu izdivaca pek taraftar görünmedim. Fakat henüz red cevabı vermiş de değdim. Bir kere size danışmak istedim. Evlendikten sonra da gene bugün olduğu gibi çalışmak mecburiyetinde kalacaksam ne diye evlene-

yim... İzdivaçtan daha başka ümidlerim vardı. İsterdim ki, bir evim olsun, ben evimde kalayım. Ev işi benim, dışarıda çalışıp kazanmak da kocamın vazifesi olsun. Siz ne dersiniz?"

İnsanlar genç yaşta iken bir çok hayaller kurarlar, fakat hayatta bunlar ekseriya tahakkuk etmez. O kuyucum bayan da hayalinde yarattığı izdivaç sekinine uygun olmyan bir talebe karşılığınca mütereddd vaziyette kalmış. Bana kalırsa bu açık yürekli ve izdivaç talebinde çok dürüst hareket etmiş genç, eğer o genç beğeniyorsa, talebini reddetmesin. İstikbalde kazancı arttığı zaman karısının çalışmasını bizzat kendi istemeyecektir.

Bugün evlenirlerse kurdukları yuvanın geçimi için lüzum olan parayı birlikte kazanırlar. Yarın bir tarafın kazancı yuvaya kâfi gelince kadın yuvanın idaresile meşgul olur. Ve o kuyucumun arzu ettiği izdivaç şekli kendiliğinden husule gelir.

TEYZE

«Son Posta»nın edebî romanı: 16

Aşkla Oynanmaz!

Nakleden: Muazzez Tahsin Berkand

Sacide ile Meziyet polisten müsaade alarak vapura girdiler. Nesrin gelmesine daha en az yarım saat vardı. İki genç kız bu müddetten istifade etmek için derhal birinci mevki kameraların bulunduğu köşeye girdiler. İksinin de ellerinde kocaman birer buketle birer kutu vardı. Bunları, ancak kocanın kamerasına koymak istiyorlardı ama bu pek kolay bir iş değildi. Ellerinde kamara numaraları olmadıktan sonra oraya girmeleri müsaade edilemezdi.

Ancak, iki genç kız o kadar sevimli ve neşeli idiler, kamara memuru olan genç bir kadına o kadar tatlı tatlı yalvardılar ki onların bu masum arzularını yerine getirme-

mek kabil değildi; yalnız ortada mühim bir mesele vardı. Selim Bey adına üç kamara tutulmuştu. Bunları iki kişilik, ikisi birer kişilik. Bundan hangisi çiçeklerle süslenecikti.

Sacide ile Meziyet yüz yüze bakıyorlar. Karı kocamın beraber olmaları imkân var mıydı?

— İki kişilik kamara süslüyeceğiz madam.

— Peki, öyle ise benimle beraber geliniz.

Genç kızlar görülmekten korkan bir tavırla, ayaklarının ucuna basarak kamara ya girdiler, ellerindeki buketleri açtılar ve koltukların üzerine renkli çiçekler serptikten sonra geri kalanları da masa üzerinde duran vazoya koydular.

Kamara memuru onlara bakıp güllüyordu.

— Giden yolcular kimlerdir?

— Bizim en iyi dostlarımız olan bir karı koca. Yeni evlendiler, balayı seyahatine çıkıyorlar.

— Öyle ise onlara çok sevimli bir sürpriz yaptınız.

— Buna müsaade ettiğiniz için size teşekkür ederiz madam.

Bunu söylerken Sacide gizlice memurun eline bir bahşış sıkıştır -mişti. Bu iş de bittikten sonra Meziyete baktı.

— Havdi şimdi buradan koşu koşu çıkıp gidelim. Nesrin bizi görürse sözünden dışarı çıktığımız için canı sıkılır.

— Onun erkenden geleceğini hiç zannetmiyorum. Malûm ya Nesrin en son dakikada nefes nefese vapura yetecek.

— Zannetmem, bugün Selimin hastalığı dolayısıyla erken gelir sanırım. Ne de olsa hastanın işi daha güç olur.

— Nesrinin hastabaktı olarak tavsavvur ediyor musun?

— Belli olmaz, bakarsın Selime

diplomalı bir hemşireden daha iyi bakar.

— Kuzum Sacide, ben bir şeye dikkat ettim, acaba neden üç kamara tutmuşlar, Nesrinle Selim yalnız seyahat etmeyecekler mi?

— Kim bilir, belki Halide Hanım da beraber gidecek.

— Öyle farzetsek bile dördüncü yolcu kim?

— Dördüncü yolcu mu?

— Öyle ya, kameralardan biri iki kişilik, diğer ikisi birer kişilik.

— Hakkın varı, Halide Hanım dan maada bir başka yolcu da onlara refakat edecek.

— Acaba kim?

— Onu sonra anlarsın. Haydi şimdi gidelim.

— Seker kutusunu nereye koydun? Ben acele ile pek farkında olmadım.

— Onu da masa üzerine bırak - tım. Selim buna pek memnun olacaktır; çünkü hep onun sevdiği çiçeklerle şekerleri seftik.

— Zavallı çocuk kim bilir ne kadar zayıflamıştır.

— Nesrin ona sıhhatini tekrar

kazandırmak için ne yapmak lâzım olduğunu bilir.

— Ne güzel bir seyahat yapacaklar değil mi Meziyet? Hava da pek lâtif.

— Bu kocaman lüks vapurla mav Denizlere açılmağı ben de pek isterdim.

— Sahi, bu sene tatilde sayfi yeye gidecek yerde seninle birlikte bir seyahat vapsak nasıl olur?

— Annelerimiz bize yalnız yola çıkarken izin vermiyorlar mı dersin?

— Niçin vermesinler, çünkü çocuklar değil ya! Hattâ geçenlerde bizim evde münakaşası oluyordu, babam bugünkü genç kızları yeriden serbestliğe taraftar olduğunu, onların da erkekler gibi memleket içinde veya dışında yalnız gezebileceklerini açıkça söyledi.

— Âlâ, baban bu fikirde ise, benimkini de kandırır.

— Öyle ise şuracıkta birbirimize söz verelim. Gelecek yaz bir vapur seyahati yapacağız.

(Arkası var)

Memleket Haberleri

İzmitte

Bölgenin karışık olan tütün tohumları ıslah ediliyor

İzmit (Hususi) — Şehirimiz İnhisarlar idaresi muntakamızın karışık olan tütün tohumlarını ıslah etmektedir. Evvelki sene başlanan bu ıslah işine, bu sene de devam olunmakta ve zür-raa cins tütün tohumu tevzi olunmaktadır. İnhisar idaresi bu cins tütün tohumu ile meydana gelen mahsule daha fazla para vermekte olduğunu zürra da bu tohumlara rağbet etmektedir.

Kömürsüzlük sıkıntısı kalmadı
Burada şiddetle hüküm süren mangal kömürü azlığı biraz olsun tahfif edilmiştir. Kiloosu 12 kuruşa kadar yükselen bu lüks meta, artık arandığı zaman bulunabilmektedir.

Emniyet müdürlüğü başkomiseri
Emniyet müdürlüğü başkomiseri Nedim, Ankara polis enstitüsü başkomiserliğine terfiye tayin olunmuştur.

Askere kızlık hediye

Vilâyet muntakasında kahraman ordumuza kış hediyesi hazırlığı hakkında bir şekil almıştır. Valimiz Ziya Tekelinin alâkalı ile vilâyetin her kaza, nahiyeye ve hattâ köyleri, seferber bir hale gelmiştir.

Aldığımız malûmata göre, şimdiye kadar askerlerimize gönderilmiş olan hediyeler İzmitte 2648, Gölcükte 1711, Kandıradı 808, Derbentde 892, Karamürselde 1001, Akyazıda 263, Adana'da 2111 parçayı bulmuştur. Diğer kazalarda da faaliyet devam etmektedir. Vatandaşların birçoğu da nakli yardımı bulunmaktadırlar. Kandıradı tüccardan Hürşid Güneş de kahramanlarımıza 500 lira teberrü etmiştir.

İzmirde adliyeye verilen iki esnaf

İzmir (Hususi) — Millî Koruma kanununa aykırı hareket ederek faahiş fiatla gaz sattığı iddia olunan sey-yar gazeteci Mustafa oğlu Osman, Ahmed Işıkman ve Şaban oğlu Ramazan ile hileli kantar kullanarak 58 kilo kömürü 68 kilo olarak sattığı şikâyet edilen Mustafa Mehmed adındaki kömürücü adliyeye teslim edilmişlerdir.

İsmail oğlu Remzi adında bir şahıs da evinde iki bin kilodan fazla kömür bulunduğu halde satmaktan imtina ettiği iddiasıyla adliyeye sevk olunmuş, kömürleri müsadere olunmuş-tur.

Gümüşhacıköyde fakir çocuklara sıcak yemek

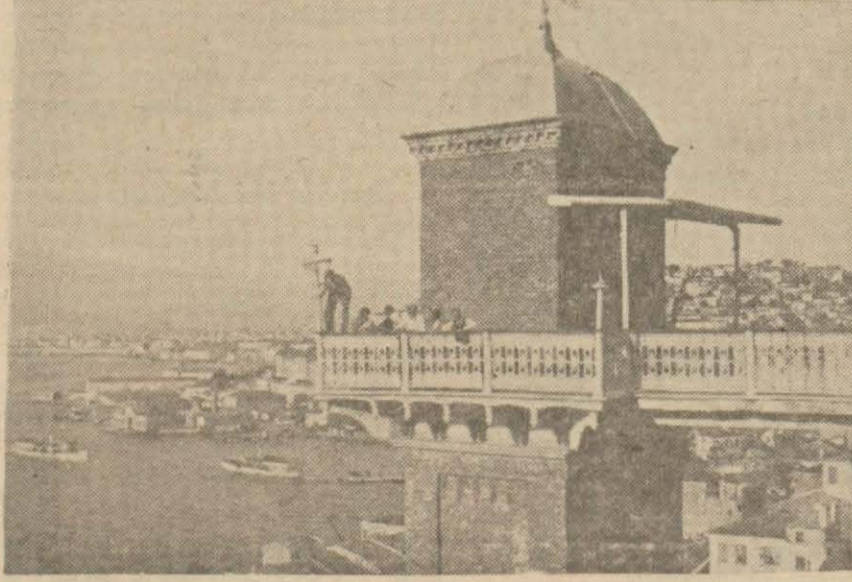
Gümüşhacıköy (Hususi) — Halkevinde yılbaşı gecesini verilen çayda hayırlı bir mesele de halledildi: Kazanımızda bütün gayretlere rağmen ilk okullu fakir çocuklara sıcak yemek verecek olan bir «Himaye heyeti» teşkil edilememiştir. Nihayet Halkevinin yılbaşı gecesinde vermiş olduğu çayda bu mesele umumî efkârda arz edilmiş, heyecanlı ve tam bir tasviple tartışılmış, memleketin bu ihtiyacı da böylece halledilmiştir.

Lüleburgaz yollarının tamir ve inşası

Lüleburgaz (Hususi) — Pek harap bir halde bulunan şehir ile istasyon arasındaki yolun tamirine ve Tur-gutbey yolunun da bir kısmının inşasına yakında başlanacaktır.

İzmirde yeni bir ekmek çeşni

İkinci tecrübeye 70-80 kilo kadar imal edilen bu ekmekler matlûba muvafık olursa her fırında çıkarılmaya başlanacak

İzmirde güzel bir görünüş

Şehirimizde yeni bir çeşid ekmek imal için tecrübeye başlanmıştır. Toprak mahsulleri Ofisi İzmir şubesi tarafından verilen yüzde yetmiş beşi yumuşak ve yüzde yirmi beşi sert Konya buğdayından elde edilen düz harman nevi unla yapılan bu ekmekten dün de 70-80 kilo kadar imal edilmiştir.

Yapılan bu tecrübeye ikincidir. Eğer ekmek matlûba muvafık görülürse aynı çeşni üzerinden her fırında çıkarılmaya başlanacaktır.

Kazaların buğday ihtiyacı
İzmir merkezi ile kazalarının ihtiyacı için toprak mahsulleri ofisi tarafından...

Ceyhanda

Kasablar az hayvan keserek et fiatlarını artırmak istiyorlar

Ceyhan (Hususi) — Ceyhanda, koyun etinin kilosuna evvelce 36-38 kuruşa iken, kasablar bir müddet evvel her gün kestikleri koyun adedini tahdid ederek et fiatlarının artırılması için belediyeyi emri vâki karşısında bırakmak istemişlerdir.

Bu hal bir müddet devam etmiş, ve sabah erkenden kasablara uğryanlar et bulamamaya başlamışlardır. Nihayet kasabaların isteği yerine gelmiş, ve koyun etinin kilosuna da 42 kuruşa çıkarılmıştır. Birkaç gündüberi aynı vaziyet başgöstermiş bulunmaktadırlar. Kasablar yevmiye 8-10 koyun keserlerken, şimdi bir iki koyun kesmekle iktifa ediyor ve fiatların gene artırılmasını temine çalışıyorlar.

Ceyhan köprüsünün inşasına devam ediliyor

Ceyhan nehri üzerinden ve kasaba civarında nafaca büyük bir asma demir köprü yapılmakta olduğunu a-yaklarının da ikmal edildiğini ve üzerinin demirlerinin de kâmilen Ceyhan-ya getirilerek montaj ameliyesine intizar olunduğunu yazmıştım.

Köprü'nün montaj ameliyesini taahhüd eden mühendisler Ceyhan gelmiş, derhal işe başlanmıştır. Nehrin kasaba tarafındaki ayak arası perçinleme ameliyesi hayli ilerlemiş bulunmaktadır. Nehrin üzerine kurulacak muvakkat iskele ile köprü'nün montaj ameliyesi de bitirilip yakında açılacaktır.

Adananın kurtuluş yıldönümü

Adananın kurtuluş yıldönümü coşkunu bir şekilde kutlanmıştır. Resim bayrama iştirak eden Adanalı yavruları gösteriyor.

Cocuk

MONOLOĞ:

İskemle neye yarar?

Size soruyorum:
— İskemle neye yarar?
— Sorduğu şey de bakın, diye -ceksiniz... İskemle sanki neye yarar? Üzerinde oturulur.

İşte bilemediniz... Gerçi iskemlede oturulur ama, iskemle üzerinde oturulmaktan daha çok şey yarar... Bir kaç tanesini ben söyleyeyim. İskemle ile güzel atlık oynanır. İskemle yere yatırılır, üzerine binilir, deh denildi mi, gerçi dört nala ka-kıp kozmaz ama at gibi sallanır. Hepsini bu değil ha... İskemle dadı-mı korkutmaya da yarar...

— Senin dadın da ne biçim dadı imiş, iskemleden korkulur mu?
Demeyin, dadımın yerinde siz de olsanız iskemleden ödünüz patlar. Ben iskemleye palto giydirim. Şapka giydirim. Adetâ ufak bir adam haline getiririm. Karanlıkta dadımın odasının kapısına baktım mı, da-dım odadan çıkarken onu görür.

— Aman evi cinler basmış, diye yay-garayı koparır.

İskemle daha neye yarar? durun bakayım düşüneyim... İskemle oluncu-büfenin en üst rafına yetişecek kadar boyum uzuyor. Fakat size bir şey söyleyeyim mi? Sandalye bunla-rın hepsinden fazla azar işitmeye yarar. Çünkü sandalye ile atık o-yarken gören babam, beni bir temiz arladı. İskemleye elbise giydirip dadımı korkuttuğum gece de öyle azar işittim ki... Ne siz sorun ne de ben anlatayım. Hele iskemle ile boyumu uzatıp büfenin üst rafına yetiştiğimin cezası olarak tam bir hafta ye-mişsiz bırakıldım.

(Yeni bilmecemiz)

Bu resmi gazeteden kesiniz, uygun gelecek renklerle boyadıktan sonra bize gönderiniz. En iyi boyamış olanlardan bir kişiye büyük bir kutu sulu boya, bir kişiye bir şerh albümü, diğer otuz kişiye de ayrı ayrı güzel ve kıymetli hediyeler vereceğiz. Bilmeceye cevap verme müddeti on beş gündür. Bilmecemize cevabınızı bize gönderdiğiniz zarfın üzerine «Bilmecemize» kelimesini ve bilmecenin gazetede çıktığı tarihi yazınız.

— Sizi kabul ediyorsam, emin olunuz ki buna mecbur olduğum için değil, size karşı nezaket göstermek içindir. Yoksa geçen defaki ziyaretinizde bu Turpied hakkında bildiklerimin hepsini zaten size söylemiştim. Başka söyleyeceğim de yoktur.

Vilfort müteşekkirene gülerken eğildi.

Bu muhavere Monso sokağında Angeran ailesinin apartmanında cereyan ediyordu. Taharri memuru buraya gelmeden evvel mösyö'nün evde olmadığını telefonla öğrenmişti.

Madamın gösterdiği bu kabul hiç de cesaretbahş değildi. Buna rağmen Vilfort:

— Müsaadenizi rica ederim madam...

Diyerek bir kanapeye yerleşirken madamın bir hareketi birdenbire sözünü kesmesine sebep oldu. Kadın oturduğu koltuktan doğrularak bir erkek sesi işitilen bitişik odaya kulak veriyordu.

Hemen akabinde salonun kapısı

Şarlonun başından geçenler

Meşhur Şarlo, henüz daha tanınmamıştı. Bir film şirketine müracaat etti:

— Atlantik film şirketi müşerref olurum değil mi?
— Film şirketi müdürü benim. Siz?
— Ben Şarlon, film çevirmek arzusunda'yım... N. kemmel bir aktörüm.

— İyi meç kullanırım.

— Kazaska oynatırım.

Şefkatli peder rollerini pek iyi yaparım.

— Cinal rollerde hiç kimse benim kadar muvaffak olamaz.

Şarlo, n söyleyiyor, hem de aynı hareketleri yapıyordu. Film şirketi müdürünün odacısı görmüştü. Polisler, deli var, diye haber verdi. Polisler, itfaiyeler geldiler. Ve üzerine su sikmak suretiyle Şarloyu bir köşeye sınırdırdılar ve yakalayıp götürdüler.

Son Postanın macera romanı: 85

Gestapo ve ENTELICENS SERVİS

Nakleden: Behçet Safa

Darbe çok müthiş olmuştu. Kadının göz kapakları düştü. Vilfort onu tam vaktinde tazyikte devam etmek icab ettiğini hissederek:

— Haydi, dedi. Lütfâ ediniz. Turpied karanlık, kötü bir adamdı. Size pek çok ızdırab çektiğimi tahmin ediyorum.

Bu defa ces ile arkadaşlarını min hiç bir alâkası yoktur. Onları tahliye etmenizi rica ederim.

İçinden çilgünlük derecesinde sevinen Labreche:

— Tahliye edeceğiz, merak et-

meyiniz...

Dediği zaman hastalıklı artist alçak bir sesle:

— Evet, dedi. Turpied'yi öldüren benim.

Titrek, heyecanlı, ikide bir öksürükle kesilen sesini yükseltmeğe çalışarak anlatmaya başladı. Kaç gündüberi bu cinayetin azabını çekmiş, vicdanı bu yüzdün ezilmiş ve nihayet bu günahı itiraf ederek âdetâ bir yükten kurtulmuş olacağı kararına varmıştı.

Genç kadın bir dostu olduğunu, fakat bunun ismini veremeyeceğini söylüyordu. Bu genç çok zarif ve terbiyeli bir zat imiş. Geçen ay onu terketmiş, sebebi Turpied imiş. Bu herif, Hugetin baş-

ka birisile konuştuğunu, flört yaptığını isbat ederek genci soğutmuş.

— Belki size garib gelir. Fakat ben bu genci çıldırması seviyordum. Bu inkita, bu darginlik beni çok muztarib etti. Günlerce unutmadım.

Genç kadın bunları söyledikten sonra şiddetli bir öksürük tuttu. Ağzından çıktığı mendilinde genokan vardı.

— Diğer taraftan hasta idim, çalışamayacak bir halde idim.

Derken Labreche sordu:

— Turpied bu işi neden yaptı acaba?

— Nasıl olduğunu bilmiyorum ama, benim mektublarımdan bazıları eline geçmişti. Bu mektubları iade için benden otuz bin frank istiyordu. Bu kadar param yoktu, buna inanmadı ve nihayet elindeki mektubları dostuma göndermek alçaklığını itirak etti.

Müfettişin diğer bir sualine cevaben Huget cinayete aid tafsilât vermiye başladı. Bu cinayet hiç de tasmin edilmiş bir şey değildi. Bir tesadüf eseri idi.

Aynı yirmi ikinci günü, Huget Metroda tesadüfen Turpied'in yanına düşmüştü. Klişide bu adam Metrodan inmek üzere iken şiddetli bir buhrana tutulan genç kadın, ne yaptığını bilmeden silahını eline almış ve ateş etmişti...

— O halde üstünüzde bir tabanca taşımanız sebebi ne?

— Müzikholden eve daima geç saatlerde dönmem mecburiyeti...

Bir zamanlar da Port Şampred'e oturmuştum... Bu mahallenin ne kadar tenha ve ıssız olduğunu bilirirsiniz. Silâh taşımaya lüzum görmüştüm...

Huget bu sözleri söylerken âdetâ sallanıyordu, yıkılacak gibi idi. İsticvaba devam etmek bir zulüm olacaktı. Labreche tereddüd etmeksizin sözü kesti.

Bir müddet sonra diğer üç mevkuf serbest bırakılırken biçare Huget hastaneyeye sevk olunuyordu.

BEŞİNCİ KISIM

Madam Angeran

Madam Angeran, istiskal eder gibi dedi ki:

açıldı. Kırkık, bayağı yüzlü, sert bakışlı bir adam, izin almadan içeriye girdi.

Bu, Mösyö Angeran idi ve hemen anahtarları evde unuttuğu için geri dönmiye mecbur olduğunu söylemişti.

Kanısı, birden rengi sararmış, şarşırmış, bir şey söyleyememiştir.

Nihayet Mösyö Angeran, uşğandan zaifin kim olduğunu öğrenmiş olduğu için, sakinane oturan Vilforta dönerek:

— Siz polisten geliyorsunuz; değil mi? Uşak bana haber verdi. Yahu, bizi rahat bırakmıyacak mısınız?

Vilfort alaylı ve neşeli bir tavırla:

— Tabii bir gün bırakacağız mösyö...

Derken Mösyö Angeran karışmış dönerek:

— Görüyor musun azizem... Bir gün kurtulacak imişsin, fakat ne günü? Orası belli değil. Ama sen beb sensin.

(Arkası var)

Türkiye Köylü ve İşçi Elbiseleri

TOPTAN SATIŞ YERİ:

İstanbul Sultanhamam İrfaniye çarşısı No. 18 - 19 Salâhaddin Karakaşlı
10/1/941 tarihinden 20/1/941 tarihine kadar fiyat ve çeşid listesidir.

Şayak takım	1050 Kr.	Fasone Kayseri Takım	500 Kr.	Keten Jasper kareli takım	600 Kr.	Krepsi ikinci takım	525 Kr.
» » Erenköy	1080 »	» » » Çocuk	360 »	» » » Çocuk	450 »	» » » Çocuk	400 »
» » Ceket	560 »	» » » Ceket	265 »	» » » Ceket	310 »	» » » Ceket	290 »
» » Erenköy	580 »	» » » Kilot pantolon	135 »	» » » Kilot pantolon	170 »	» » » Kilot pantolon	145 »
Çulâki kareli takım	1000 »	» » » Düz pantolon	150 »	» » » Düz pantolon	185 »	» » » Düz pantolon	160 »
» » » Çocuk	800 »	Acem Sakalı Keten Takım	600 »	Kayseri trikotin ceket	295 »	Fantazi Avrupa krepsi takım	650 »
» » » Ceket	540 »	» » » Çocuk	450 »	Krepsi Avrupa takım	585 »	» » » çocuk »	475 »
» » » Kilot pantolon	350 »	» » » Ceket	320 »	» » » ceket	310 »	Lâcivert Avrupa gabardin takım	575 »
» » » Düz pantolon	370 »	» » » Kilot pantolon	175 »	» » » Kilot pantolon	170 »	» » » çocuk »	425 »
		» » » Düz pantolon	190 »	» » » Düz pantolon	185 »	Hâki 1 inci keten içi elbise	450 »

Kalın kaputluk boz şayaktan korucu elbisesi (Ceket, Pantolon, Şapka, Tozlu) 1100 kuruştur.

- 1 — Müessesemizin satışa çıkardığı elbise çeşidlerinin fiyatları her ayın birinde Cumhuriyet, onunda Son Posta, yirmisinde (Ankarada) Ulus gazetelerile muntazaman neşredilmektedir, takip ediniz.
- 2 — Elbiselere konan malzemeden ceblıklar kalın kaput bezi (Bakırköy ve Değirmenli marka) kol, yelek, kemer astarları kalın çizgili ketendir. Ceket ve yelek arka astarları kalın siyah renkli boyamadır.
- 3 — Umumi istek üzerine elbiseler 46 - 48 - 50 beden üzerine kesilmektedir.
- 4 — İkincikânun ayında 3000 liraya kadar toplu olarak verilecek büyük siparişler bir ay zarfında teslim edilebilir.

REKLAM modellerimiz

- 1 ince cep saatini, veya
- 1 müstakil erkek kol saatini, veya
- 1 müstakil kadın kol saatini

12 LİRA İLE ALABİLİRSİNİZ

VILSON saatleri

makineleri çifte maşalı ve 15 taş üzerinde işler mükemmel bir saatler. Bu fırsattan memleketimizin her köşesinde bulunan muhterem müsterilerimiz dahi istifadeleri için istedikleri saatın bedelini peşinen posta ile gönderdikleri takdirde posta bedeli bize aid olmak üzere derhal gönderilir. Fırsatı kaçırmayın. Dürüst işleyen, iyi ve ucuz bir saate sahip olunuz.

VILSON Markasına dikkat: Az para ile çok iş görür. Taşrada acente aranyor.

VILSON saatleri. İstanbul Eminönü 18 No.

TİMOFUJ

(Abdest bozan) dediğimiz barsak kurtlarının devasıdır. Bunlar sığır etile yapılmış pastırma ve sucukları yiyenlerde hasil olur. Uzunlukları dört metreden on metreye kadar olur ki birçok tehlikeli hastalıklara yol açar. TİMOFUJ bu kurtların en birinci devasıdır. Sihat Vekâletinin müsaadesini haizdir. Her eczanede bulunur, reçete ile satılır.

YENİ PUDRA RENKLERİ

en son moda
TUVALETLERLE

AHENKTARDIR

Büyük bir Paris terzihanesinin müşterek mesaisile bir Fransız güzellik mütehassısının vücude getirdiği yeni pudra harikası:

«Rachel»: Gayet beyaz bir cild için şeffaf ve saf bir güzellik temin eder. «Pêche»: Açık tenli esmer ve sarıların ekserisine uygun olarak pembe bir parlaklık verir.

«Brun Soleil»: Esmerlere cazib bir sevimlilik temin eder... Ve yalnız Tokalon pudrası serisinde bulabileceğiniz diğer bir çok yeni ve cazib

renkler...

Tokalon pudrası «havalandırılmış» tr. Bu sayede cilde hemen geyrimir'edir ve âdetâ tablî gibi görünür. Bu pudranın istimaliyle artık «makyajlanmış» manzaralara niha, yet verilmiştir. Fazla olarak terkinde «Krema köpüğü» bulunduğu, dan bütün gün sabit kalmasına medar olur. Hemen bu günden Pariste en fazla rağbet bulan renklerdeki Tokalon pudrasını tecrübe ediniz. Temin edeceğiniz sık ve cazib tesirinden cilden hayrette kalacaksınız.

SAATLİ

MAARİF DUVAR TAKVİMLERİ ÇIKTI

FAKAT!! Aldanmamak için MAARİF TAKVİMİ ismine dikkat etmelidir.

DİKKAT!! MAARİF TAKVİMİ MAARİF TAKVİMİ

Merkezi: İstanbul Maarif Kitaphanesi.

Tornacı, Frezeci, Pulanyacı, Zımpara tezgâhı işçisi ve Ruvelver tezgâhı tornacısı alınacak

Askerî fabrikalar umum müdürlüğünden:

Ankarada istihdam edilmek üzere yukarıda yazılı san'atkarlar alınacaktır. Askerîliğini yapmış olmak şarttır. Taliplerin umum müdürlüğe müracaatları. (12454)

Adapazarı ŞEHİR KULÜBÜNDEN

Aşağıda yazılı ruznamenin müzakeresi için kulübümüz Umumi Heyetinin 15. İkincikânun. 1941 Çarşamba günü saat 18 de Adapazarının Hükümet caddesinde 49 No. lu Merkez binasında içtimaat gelmeleri rica olunur.

RUZNAME

- 1 — Yeni sene için İdare Heyeti seçimi.
- 2 — Geçen sene hesaplarının tetkik ve ski hey'etin ibrası.
- 3 — Yeni sene bütçesinin tasdiki.

Son Posta Matbaası:

Nesriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç
SAHİBLERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIĞIL

BELSAMİTOL

İdrar yolları iltihabı, had ve müzmin belsoğukluğu, idrar zorlukları, mesane ve prostat iltihabı ve böbrek hastalıklarının tedavisinde tesiri çabuk ve kat'îdir. Eczanelerden ısrarla BELSAMİTOL arayınız.

Umumi satış yeri:
Anadolu Ecz Deposu, İstanbul

Dr. İHSAN SAMİ TİFO AŞISI

Tifo ve paratifo hastalıklarına tutulmamak için tesiri kat'î, muafiyeti pek emni taze aşısıdır. Her eczanede bulunur, Kutusu 45 kuruştur.

Bu akşam

C. H. P. Taksim Semt Ocağı tarafından

MAKSİM

Alaturka salonunda

SAFİYE

ve 20 arkadaşı

HAVAYDA BİR GECE 35 kişilik BÜYÜK REVÜ

ve Varyete numaraları

KOMİKLER EĞLENİYOR

Davullu, zurnalı, şarkılı, rakıslı ve kakkahalı komedi
Güzel müzik ve kakkaha membaı,
Bayramın bu sonu gece eğlentsinden istifade ediniz.

DUHULİYE YOKTUR.

Belediye Sular İdaresinden:

- 1 — İdaremizce kapalı zarflı eksiltme ile tahta, lâta ve kadron olmak üzere 35,90 metre mikâb kereste satın alınacaktır.
- 2 — Eksiltme 19/1/941 Pazartesi günü saat 14 de Taksimde Sıraselvlerdeki idare merkezinde yapılacaktır.
- 3 — Eksiltmeye girmek isteyenler idare merkezinde Levazım servisine müracaatla şartnameyi alabilirler.
- 4 — Teklif zarflarının nihayet eksiltme günü saat 13,50 ye kadar yazı işlerine verilmesi lâzımdır. O saatten sonra getirilecek zarflar kabul edilmez. «159»

Türkiye Cumhuriyeti

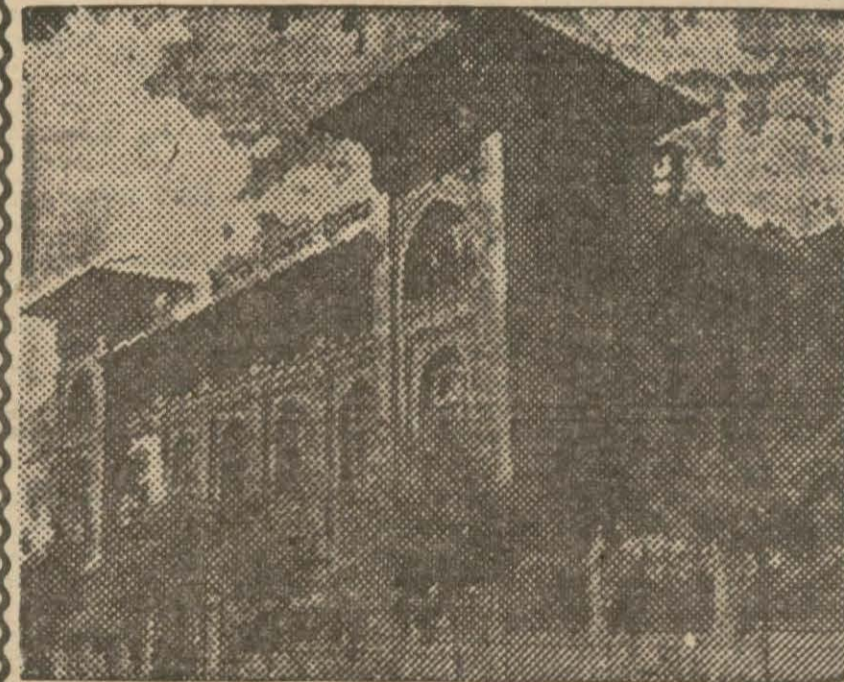
ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 265

Ziral ve ticarî her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 LİRA İKRAMIYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında enaz 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plana göre ikramiye dağıtılacaktır.

Adet	1,000 Liralık	4,000 Lira
4	500	2,000
4	250	1,000
40	100	4,000
100	50	5,000
120	40	4,800
160	20	3,200

Dikkat: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlası verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

1941 KÜÇÜK TASARRUF HESAPLARI İKRAMIYE PLANI

Aded	Liralık	Lira
2	2000	2000
3	1000	3000
4	750	1500
6	500	2000
8	250	2000
95	100	3500
120	50	4000
160	20	3000

Türkiye İş Bankasına para yatırmakla yalnız para biriktirmiş olmaz, aynı zamanda taliinizi de denemiş olursunuz.

Keşideler: 4 Şubat, 2 Mayıs, 1 Ağustos, 3 İkincikânun tarihlerinde yapılır.

Kumbaralı ve kumbarasız hesaplarında en az elli lirası bulunanlar kur'aya dahil edilirler.